REVUE FRANÇAISE D'ESPERANTO

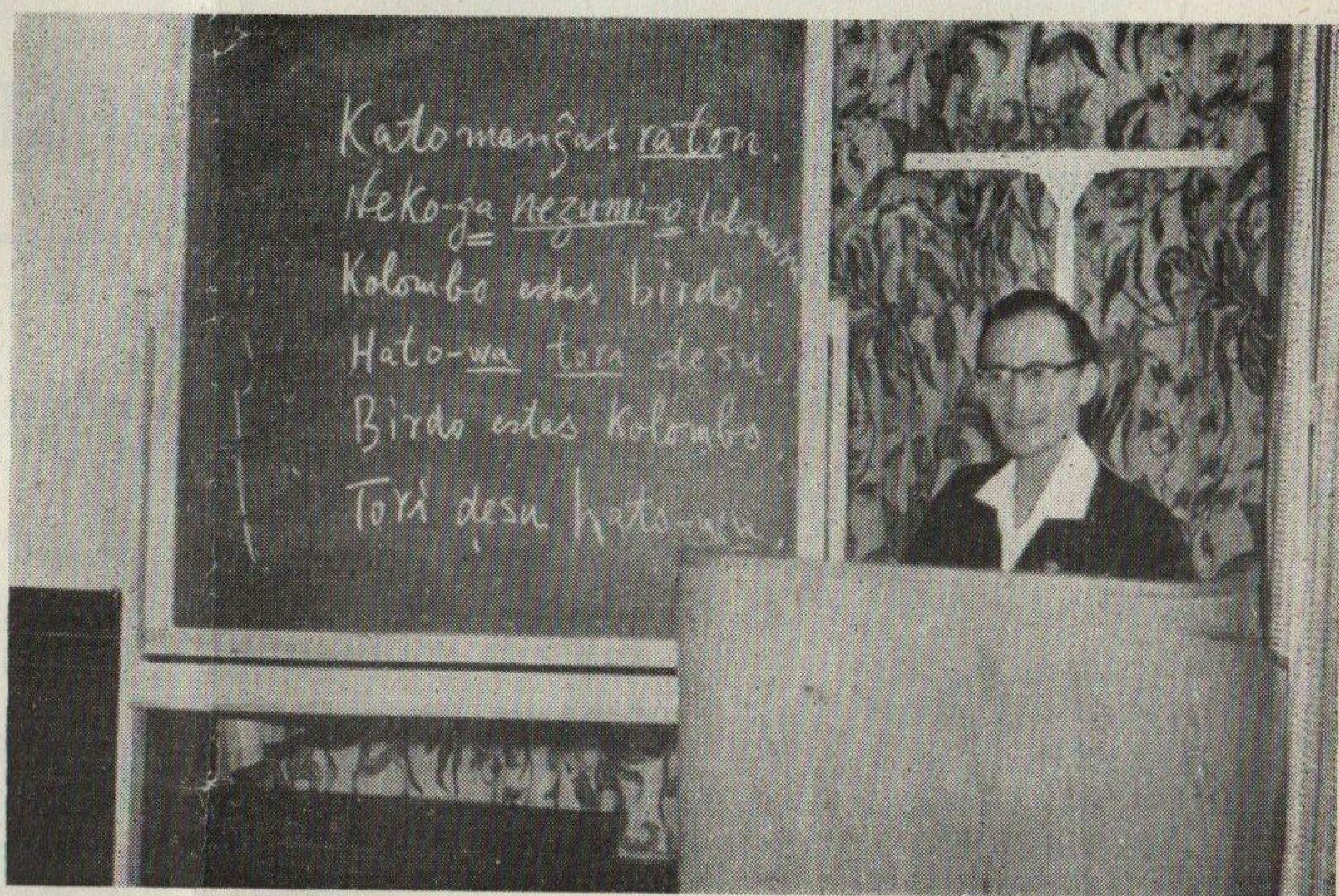
PUBLICATION MENSUELLE

28e Année
— N° 188-9 —
Février-Mars 1960

FRANCA ESPERANTISTO

34, Rue de Chabrol, Paris Xe — Métro : Gare de l'Est ou Poissonnière — Tél. : PRO. 55-03.

SOMMAIRE

(Kliŝo laŭ afabla permeso de « La Espero »)

S-ro Eizo Itoo, unu el la prelegintoj
de la « Sveda Somera Semajno 1959 »
(en Frostavallen),
prelegos en Sorbono (Parizo)
la 1-an de aprilo 1960.

FRANCA ESPERANTISTO
REVUE FRANÇAISE D'ESPERANTO

Secrétariat :

Mlle Y. PAULIER. - Le Secrétariat est ouvert tous les jours de 9 h. à 12 h. et de 14 à 18 h. (sauf dimanches et mardis). Pour toute réponse, joindre une enveloppe timbrée à votre adresse. - **Pour tout envoi d'argent, précisez soigneusement la destination des sommes envoyées sur le talon du mandat.**

Rédaction :

M. Jean THIERRY, UEF, 34, rue de Chabrol, PARIS Xe. Tél. : PRO. 55-03.

Tous les articles et communiqués ne peuvent être insérés qu'aux conditions suivantes : **être toujours dactylographiés** sur un seul côté de la feuille, avec une marge pour faciliter la lecture et la correction **(un double interligne)**. Tous les articles **ne se conformant pas à ces conditions seront refusés par la rédaction.**

Prière d'envoyer des clichés, et non de simples photos.

Pour toute demande de renseignements, prière de joindre **une enveloppe timbrée avec l'adresse.**

U.E.F. COTISATIONS

	F	NF
MEMBRE APPROBATEUR (Fédération, 20 ; Groupe, 30 ; UEF, 25 ; UEA, 25)	100	1
MEMBRE ACTIF	300	3
MEMBRE ACTIF (avec abonnement à la « RF d'E »	800	8
MEMBRE JUNIOR : moins de 21 ans* (TEJO) et **étudiants****	500	5
MEMBRE BIENFAITEUR UEF (avec abonnt à la « RF d'E »)	1.500	15
MEMBRE A VIE UEF (avec abonnement à la « RF d'E »)	25.000	250
Abonnement seul à la REVUE FRANÇAISE D'ESPERANTO	600	6
Pour l'étranger — Por eksterlandaj abonantoj	700	7
SUPPLEMENT POUR **UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO**		
MEMBRO JARLIBRO (reçoit l'Annuaire d'UEA)	825	8,25
MEMBRO ABONANTO (reçoit « Esperanto » et Annuaire)	1.650	16,50

(La kotizoj de junuloj ĝis 21 jaroj* estas respektive **415** kaj **825 F, 4,15 NF** kaj **8,25 NF** ; nun JMJ kaj JMA estas aŭtomate TEJO-anoj ; la pliaĝaj studentoj pagas **plenan** kotizon).

	F	NF
MEMBRO SUBTENANTO	2.500	25
SIMPLA ABONO AL « ESPERANTO »	1.300	13

Les versements sont à effectuer au trésorier fédéral ou, à défaut, à l'U.E.F. Paris C.C.P. 855-35 Paris.

Les versements concernant le Groupe des Educateurs Espérantistes sont à faire à G.E.E., 6, Rue de la Paix, Baugé (M.-et-L.) C.C.P. Nantes 1501-41. Membre simple : 800 F ; de soutien : 1.000 F ; bienfaiteur : 1.200 F (8, 10 et 12 NF).

* Indiquer la date de naissance ; ** indiquer la Faculté.

COURS D'ESPÉRANTO A PERPIGNAN

Un cours d'Espéranto est donné à l'Ecole Normale de Garçons (1re année), avec 20 élèves et M. DUCANCHEZ, Intendant qui suit également le cours.

Un cours a lieu aussi à l'Ecole Normale de Jeunes Filles (1re année). 19 élèves.

La Directrice de ces deux Ecoles est Mlle Lagarrigue, Inspectrice Primaire.

Les cours ont débuté le 22 septembre. Les élèves commencent déjà à correspondre, sous la surveillance du professeur des deux cours, M. René Llech-Walter.

L'enseignement est donné suivant la méthode mixte, et avec le concours du magnétophone, pour la correction de la diction.

Une expérience d'un cours de 3 mois fut faite à la fin de la dernière année scolaire, pour les garçons seulement. Le résultat a dû être favorable, puisque les deux cours ont été autorisés dès septembre dernier.

Ajoutons que d'autres cours, mais à caractère facultatif, fonctionnent aussi à Perpignan.

— au Collège de Jeunes Filles.
— au Cours Complémentaire Jean Macé.
— au Centre Ménager Jean Alio.

Les Cours Publics ont lieu 3 fois par semaine, à l'Ecole Racine et au Siège du « Centre Culturel Espérantiste » des Pyrénées Orientales, 5, quai Vauban à Perpignan.

LA 52a FRANCA KONGRESO DE ESPERANTO

(Kliŝo « Syndicat d'Initiative »).
LA DOMO
DE DIANE DE POITIERS

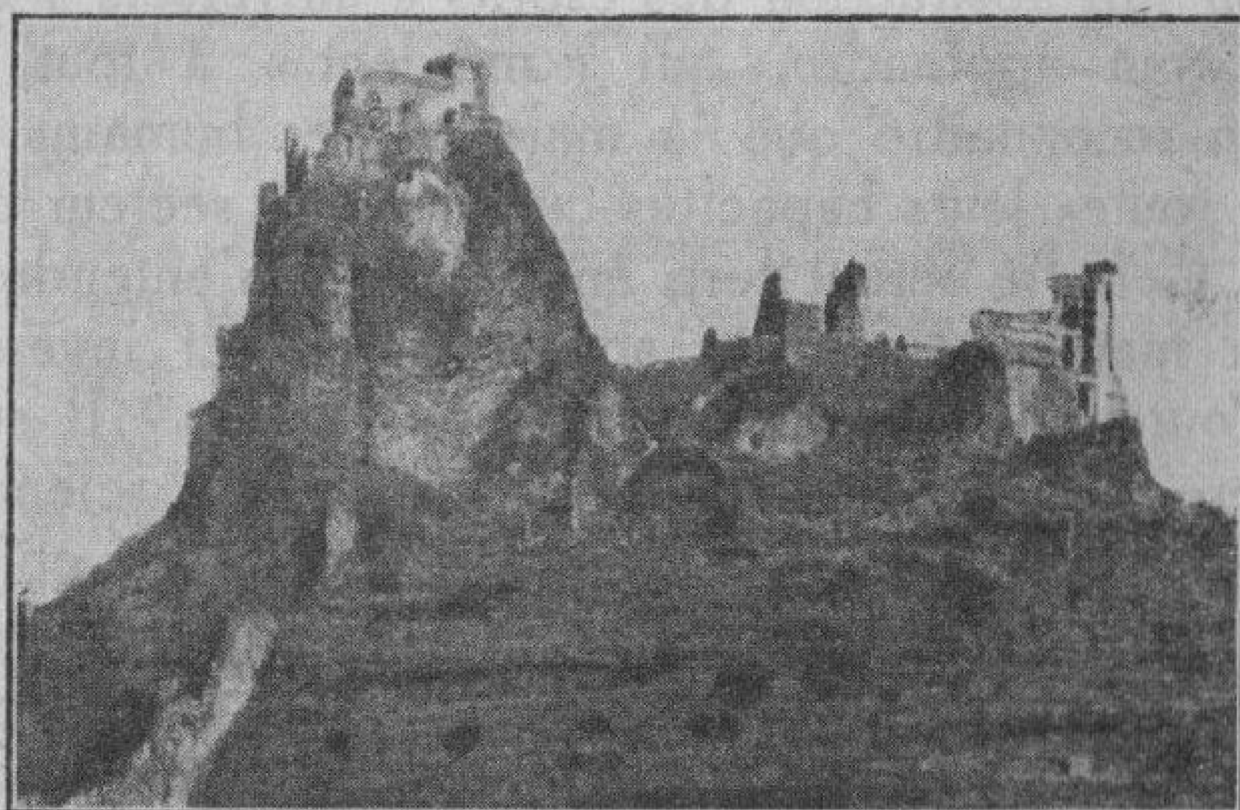
La 4-an, 5-an kaj 6-an de junio 1960 en Montélimar, malgranda urbo de la Modana Valo, sude de Francujo, tiu kongreso estos alloga al la esperantistaro, pro sia programo, la beleco de la regiono, kaj ankaŭ... pro la nugato de Montélimar fame konata tra la mondo.

SABATE. — En la mateno vizito de la urbo :

je la 14-a : vizito de nugat-fabrikejo « Nugato Esperanto » ;
je la 21-a : en la teatro, la Universitata ĥoranaro de Valence majstre gvidata de S-ro Inspektoro de Akademio prezentos folklorajn kantojn de diversaj landoj.

DIMANĈE. —

je la 10-a : ĝenerala kunsido sub la prezidanteco de la urbestro-deputito de Montélimar, eks-ministro, kaj en la ĉeesto de pluraj eminentuloj, inter ili la prefekto ;
je la 12-a : foto de la kongresanoj ;
je la 13-a : bankedo.
je la 21-a : balo.

(Kliŝo « Syndicat d'Initiative »).
LA RUINAJOJ
DE LA KASTELO DE ROCHEMAURE

(Kliŝo « Syndicat d'Initiative »).
LA OLIVARBOJ

LUNDE. — Ekskurso tra la vinberejoj, akcepto en vinkelo, komuna manĝo en restoracio. Vizito de ruinaĵoj, de romia vilaĝo en VAISON-LA-ROMAINE. Veturado tra la olivarbejoj kaj mirindaj interkrutejoj.

LA EKSTERLANDAJ GESAMIDEANOJ ESTAS KORE INVITITAJ : POR ILI LA ALIĜO ESTAS SENPAGA. La kosto por la dimanĉa bankedo, la lunda ekskurso, la komuna manĝo, la eniro en ĉiujn okazintaĵojn (teatra vespero, balo, vizitataj lokoj), kaj la tranoktadoj sur tendumejo (oni alportu sian tendon kaj dormsakon) aŭ en komuna dormejo kun militlito (sen littuko), estos, por ili, ĉiupersone :

nur 64 steloj (22,40 NF).

— kun tranoktadoj (sabate kaj dimanĉe) en unulita hotelĉambro :
nur 120 steloj (42 NF), inkluzive matenmanĝon.

— en unuaklasa hotelo (sabate kaj dimanĉe) kun matenmanĝo :
nur 150 steloj (54,60 NF).

Por du ,tri aŭ kvar personoj en sama ĉambro, petu informon de la kongres-komitato. Aliĝu senprokraste, sendante vian nomon kaj adreson al :

52-a NACIA KONGRESO DE ESPERANTO
ROUTE DE CHATEAUNEUF
MONTELIMAR (DROME)

Limdato : 1-an de majo.

PLAN D'ÉTUDE DES LANGUES VIVANTES NATIONALES ET INTERNATIONALE

« L'Espéranto, langue première de l'enseignement »

par le docteur A. Albault

L'enseignement, tout particulièrement en France, subit une crise de croissance. Croissance dûe surtout à l'importance chaque jour plus évidente des sciences et des techniques; mais aussi — conséquence inéluctable — à la nécessité aigüe de l'étude des langues étrangères. La conjugaison de cette importance et de cette nécessité produit une situation véritablement critique. Quel remède pourrions-nous proposer, nous espérantistes ? Posons d'abord le problème.

∴

Il est fait que la promotion de la science et de la technique impose la formation d'un contingent de techniciens et de savants d'année en année toujours plus important. Il semble même que l'avance de certains grands pays en ce domaine risque de mettre la France (et peut-être l'Europe ?) en dangereuse position dans les années à venir.

Un autre fait aussi est qu'il est impossible de se consacrer suffisamment aux sciences et aux techniques, s'il faut en même temps apprendre le latin et deux langues vivantes : une telle étude exige, pour chaque langue, un petit minimum de cinq heures par semaine pendant six ans, pour être valable.

Cependant, et je crois que tout le monde est d'accord là-dessus, l'étude des langues anciennes et vivantes est indispensable à la culture en général, et elle l'est aussi en particulier à cause de tous les contacts internationaux qui vont en se multipliant. On ne s'imagine pas bien, par exemple, un savant qui ne pourrait prendre connaissance des travaux des étrangers.

Il semble donc qu'il y ait là une antinomie irréductible. Irréductible, en vérité seulement pour ceux qui ignorent l'existence, l'expansion et la vitalité de l'Espéranto. Nous ne doutons pas, pour notre part, que les nations du monde entier devront tôt ou tard faire le choix d'une langue unique. Or la seule proposition sérieuse qui puisse être faite à l'heure actuelle est celle de l'Espéranto.

Nous ne devons pas nous lasser de montrer et de démontrer par l'emploi même de la Langue Internationale, par la présentation d'Expositions modèles, par l'activité éclairée de nos Sociétés locales et par tous les moyens techniques modernes à notre disposition que l'Espéranto est une réalité tangible. Le public doit acquérir lui aussi notre conviction que cette langue représente, désormais, un facteur culturel indéniable, qu'il s'agit d'une langue vivante; d'une langue vivante internationale, qui mérite d'être étudiée à côté des langues vivantes nationales ou des langues régionales. Comme pour celles-ci nous réclamons d'ailleurs, la possibilité d'épreuves facultatives au baccalauréat.

∴

Comment pourrions-nous donc envisager l'enseignement des langues vivantes, nationales et internationale.

Si l'on fait abstraction des esprits « universels » qui peuvent tout apprendre, qui « mordent » à tout, il faut bien reconnaître que la majorité des humains ne présente toutes leurs capacités que dans un secteur déterminé. Certains seront forts en langue et n'entendront rien aux mathématiques et aux sciences. Et inversement. Pourquoi ne pas en prendre son parti ? Il suffirait alors de tester la capacité à l'étude des sciences d'une part, à l'étude des langues d'autre part, et de laisser une porte ouverte pour les vocations tardives.

Or, La Langue Internationale, qui est appelée à un grand avenir, si l'on a conscience de son expansion actuelle, peut rendre ici aussi un service considérable. Choisissons une année d'orientation : les spécialistes auront le choix dans l'alternative suivante : avant ou après l'entrée en sixième du lycée (ou classes équivalentes). Au cours de cette année, que tous les élèves soient astreints, en ce qui concerne les langues, à suivre le seul cours d'Espéranto, disons cinq heures par semaine. Cet enseignement pourrait d'ailleurs, très rapidement, être fait par des professeurs de lettres et de langues. Quels en seraient les résultats ? D'abord, la plupart des élèves serait capable, en un an, de s'exprimer élégamment en langue internationale : ils auraient maîtrisé leur première langue étrangère. Mais leurs professeurs auraient pu, en cours d'année, sélectionner ceux qui présentaient des capacités notoires pour l'étude postérieure des langues anciennes et de deux, voire trois langues nationales. Par contre, ils aiguilleraient les autres vers des branches où l'étude des langues serait moins indispensable.

Un tel test me semble rationnel. Ce n'est pas sur le « B, A — BA » d'une langue — « B, A — BA » souvent fastidieux, quelquefois déroutant et sans contrepartie immédiate pour le débutant — qu'on peut juger valablement des capacités d'un élève. L'étude de l'Espéranto permet de franchir ce « B, A — BA » assez rapidement; elle permet aussi en fin d'année

d'aborder des textes de valeur littéraire : un test probant est donc ainsi réalisable. On m'objectera peut-être que cela fera une année de perdue pour l'étude des autres langues. En mettant les choses au pis, on aurait, somme toute, fait l'acquisition de la Langue Internationale. Mais il semble, surtout après les expériences britanniques, qu'il n'en soit rien. Tout au contraire !

Deux classes parallèles d'un collège britannique enseignaient le français. Le professeur de l'une d'elles enseigna l'espéranto seul au cours de la première année et n'aborda le français qu'en deuxième année. Eh bien ! à la fin de la deuxième année, ses élèves non seulement connaissaient l'espéranto, mais encore ils obtinrent en français des notes, en moyenne, nettement supérieures à celles de leurs camarades de l'autre section ! Tout s'était passé comme si l'espéranto, langue que l'on peut maîtriser en un an, avait été pour eux un « mordant » pour l'étude postérieure des langues. Ils étaient devenus bilingues et n'étaient plus obligés de tout ramener à leur langue maternelle : ils pouvaient se référer à une langue plus logique et où ils se sentaient à l'aise parce que naturelle pour l'esprit humain.

***

Après cette première année, l'enseignement des langues serait différemment dispensé suivant l'orientation choisie.

Remarquons d'abord que pour ne rien perdre des connaisances acquises en espéranto, on lui consacrerait, — et pour tous, sans exception — une heure par semaine. Mieux, on pourrait à l'exemple d'une école de Finlande, enseigner en espéranto une autre matière ou tout au moins une partie du programme d'une autre matière : géographie par exemple ; ou encore littérature étrangère axée chaque année sur un pays différent, au choix du professeur (Suède, Brésil, Inde, Chine...). Nous nous doterions ainsi d'une langue commune dont le monde actuel a tant besoin. Il est, en effet, hors de doute que les autres nations suivraient la France, si celle-ci avait le courage d'adopter cette solution : certains pays n'attendent plus qu'un signe de cet ordre. Craignons plutôt, hélas ! que l'exemple ne nous vienne de l'étranger ! Sait-on par exemple qu'en Yougoslavie, l'espéranto a été enseigné l'an passé dans plus de cent cinquante écoles ? Et il ne s'agissait là que d'un début !

Revenons donc aux deux orientations possibles — en ce qui concerne les langues — les scientifiques et techniques d'un côté, de l'autre les linguistes et littéraires.

Les « scientifiques et techniques » apprendraient une langue étrangère. Leur étude aurait un but purement utilitaire : savoir lire un texte technique dans une langue étrangère déterminée. Peu enthousiastes pour l'étude des langues, ils feraient un appel plus poussé aux textes français (originaux et traductions) pour leur formation culturelle.

Les « linguistes et littéraires » seraient appelés par contre à apprendre à fond plusieurs langues anciennes et nationales. Ils bénéficieraient d'un enseigement intensif prodigué dans des classes à effectifs réduits mais sélectionnés. Ils bénéficieraient plus facilement des moyens que la technique audio-visuelle moderne met à notre disposition. Mais, loin de l'arrêter à un enseignement superficiel, on exigerait d'eux une connaissance approfondie des cultures et civilisations correspondantes. Une grande fraction d'entre eux serait appelée à former un corps de traducteurs d'élite dont on a tant besoin dans tous les secteurs : commerce, diplomatie, techniques, science... Et ce besoin n'est pas près de s'éteindre, même avec l'emploi généralisé de l'espéranto : le téléphone et la télévision n'ont pas encore supprimé la conversation ordinaire et le cinéma !

***

Voici donc un schéma qui pourrait servir de base aux discussions des spécialistes. Prévoyant l'avenir, où une langue mondiale sera indispensable, ce schéma qui se prête d'ailleurs à de multiples modifications, permet aux uns de se libérer d'une étude personnellement ingrate, aux autres de se consacrer sans entrave à des études passionnantes et si nécessaires à notre monde moderne si multiple et si changeant. Faisant appel, d'une manière raisonnable, aux aptitudes des élèves et, d'une manière qui ne saurait léser les intérêts de personne, aux compétences du corps enseignant, un tel schéma devrait pouvoir remporter les plus vastes suffrages.

Texte modifié par le Dr ALBAULT pour Franca Esperantisto, d'après son article paru dans la Page Universitaire de « La Dépêche du Midi » (Toulouse) du samedi 2 janvier 1960.
(LA REDAKCIO).

GRAVA ALVOKO

Certe ĉiuj esperantistoj konas, almenaŭ laŭ famo, la grandan mondfirmaon PHILIPS, kiu en siaj diverslandaj fabrikoj (184.000) laboristoj kaj oficistoj) produktas elektrajn lampojn, radio — kaj televido — aparatojn kaj centojn da aliaj aparatoj elektraj.

Ĉe la centro de la firmao en la nederlanda urbo EINDHOVEN la direkcio de la SEKCIO POR MEDICINAJ APARATOJ intencas presigi informajn presaĵojn en Esperanto por dissendo al esperantistaj medicinistoj en la tuta mondo. Por tiu celo ĝi deziras ricevi kiel eble plej multajn adresojn de esperantistaj medicinistoj de ĉiuj fakoj (profesoroj, kuracistoj, studentoj, flegistoj, farmaciistoj, vendistoj de medicinaj aparatoj ktp., de ambaŭ seksoj).

Ĉiuj esperantistoj en la tuta mondo estas petataj kunhelpi por ĉi tiu grava praktika apliko de Esperanto, sendante taŭgajn adresojn al INTERNACIA ESPERANTO-INSTITUTO, Riouwstraat 172, DEN HAAG ; Nederlando, kiu kompilos la adresaron kaj helpos ĉe la dissendo de la presaĵoj.

(El « La Praktiko »)

EN LA VAGONARO [1]

Mardon matene, ... an de Junio. Orient-Stacidomo, Paris. Mi ĵus supreniris en kupeon de vagonaro al Longuyon, kaj jam komforte sidiĝis.

Mi ekvidas verdstelulon, kiu en la koridoro serĉas liberan sidlokon. (2)

— Venu tien, Samideano.

— Ha ! ĉu vere ? Dankon ! Kia ĝojo ! Kia surprizo ! respondas mia nova amiko en *perfekta* Esperanto.

— Efektive granda plezuro estas, sed tia renkontiĝo ne estas por mi la unua. Tio okazis multajn fojojn (3), kaj jam plurfoje sur tiu ferlinio mem. Nun mi veturas al Reims kaj Verdun.

— ? ?

— Vidante, ke li ne komprenas, kaj suspektante pro langmova apartaĵo, ke li — eble — ne estas Franco, mi rediras la nomon Verdun, sed prononcante ĝin laŭ la germana maniero.

— Jes, mi veturas al Ferdün.

— ? ?

Mi devas rapide klarigi, kie estas Verdun, kaj ne sen fiereco pro tio, ke, laŭ onidiro, la Francoj ne konas geografion.

La samideano elprenas sian poŝpaperujon, kaj montras sian U.E.A. — membrokarton.

— Ha ! vere estas, ke mi ne pagis mian kotizon de post 1953. Sed ŝajnas al mi, ke ekzistas alia asocio kun sidejo rue de Chabrol.

Tiam, mi instruas al li, ke U.E.F. estas parto de U.E.A.

— Ĉu vi ĉeestis U.K. ? Mi mem estas loĝanto de Paris, ruman-devena, kaj ĉeestis la U. K. en 1950. en « Sorbonne ».

— Mi ankaŭ, — mi respondis kun granda kontenteco.

Kion fari en vagonaro, se ne paroli pri la fervojoj ? Verŝajne tial, li, la nova amiko, aldonas :

— Mi scias, ke la Fervojista Asocio estas tre agema.

— Jes, ĝia lasta kongreso okazis en Linz, plej sukcese.

— En... Linz ?

— Jes, en Linz, Aŭstrujo. — La fervojistoj esperantistaj multe helpis al mi : efektive, kiam mi kompilis kronologion pri la vivo de Dro Zamenhof, okaze de lia centjara naskiĝ-datreveno, ili provizis min per malnovaj vagonar-hortabeloj kaj la kompaniaj arkivoj.

— Ĉu jam cent jaroj ?

Kiel pruvon, mi prenas el mia maldekstra poŝo la ĵus presitan eldonaĵon de U.E.F. « L'Année Zamenhof ». La amiko atente legas ĝin kaj, tiam, mi klarigas franclingve al la aliaj kunvojaĝantoj, kiuj de proksimume tridek minutoj mire kaj scivole aŭskultas nin, kvazaŭ longigante siajn nazojn :

— Ja, ni parolas en Esperanto.

Kaj la broŝureto « L'Année Zamenhof » tiam iras de mano al mano.

Vid-al-vide de mi sidas dignoplena belkorpa okdekjarulo, oficiro de « Publika Instruado » kaj de alia ordeno. Li ankaŭ legas tre atente la broŝuron kaj fine sentencas al ni ambaŭ (en franca lingvo, kompreneble) :

— Ne faru tion, ĉar ne plu estos milito.

Tuj ĉiuj kunvojaĝantoj komentarias tiun diron, per diversaj argumentoj.

La konversacio daŭras france kaj la samideano demandas min :

— Kiomaĝa vi estas ?

— Mi naskiĝis la n-an de Decembro 19...

— He ! Kurioze ! Mi mem naskiĝis la postan tagon, ankaŭ en Decembro, sed la antaŭan jaron, kaj via naskiĝ-dato ne mirigas min, ĉar de jam kelkaj minutoj, observante vin, mi supozis ke vi naskiĝis sub la signo de l'Sagitario.

Mi iom maltrankviliĝas kaj provas ironii por savi mian situacion :

— Sagitario postulas agit-arion (4).

— Estas tute serioza afero, li protestas.

— Vi scias, ke Zamenhof naskiĝis ankaŭ en Decembro.

— Ĉu vere ?

Li reprenas la broŝuron « L'année Zamenhof » por kontroli.

— (Triumfe). Jen, vi vidas, mi ne eraras. La sagitariuloj ĝenerale estas mistikuloj, sed aliaj trajtoj povas jen nuligi, jen nuancigi la tipan econ. Pasiiga studo !

— Mi ne kredas tion, mi time balbutas.

— Kredu min, tio estas tute fidinda.

La sola virino de la kupeo aprobas.

Zodiaka horoskopo, same kiel grafologio (mi iom kapjesas), kaj frenologio estas seriozaj sciencoj.

En tiu momento, mi rememoras frenologian portreton pri Zamenhof, kiu aperis — kun profila kaj alfronta fotoj — en la luksa gazeto », La Duonmonata » de Decembro 1909 kaj pri kiu — mi tion atestas — nia karmemora prezidanto Warnier deklaris al mi, ke tiu « scienco » estas tute vera.

Mi preskaŭ intencas proponi al mia amiko, ke li fondu horoskopan aŭ frenologian asocion esperantistan, sed jam la vagonaro malrapidiĝas, kaj laŭtparoliloj krias : « *Ici Reims* ».

— Ĝis revido, kara samideano. Bonan vojaĝon !

Roland Jossinet.

(1) Vera okazintaĵo.

(2) Mi ne konsilas, ke oni surportu la verdan stelon, ĉar bona konsilo kun malbona ekzemplo ne estas inda. Sed, vojaĝante, mi feliĉe ankaŭ surportis nian insignon.

(3) Kvardek-sep fojojn (krom eraro aŭ preterlaso).

(4) Verdire, mi respondis franclingve : « *Sagittaire ? Alors, il faut s'agiter* », sed mi opinias, ke por traduki vortludon, plej ofte necesas trovi alian vortludon en la traduklingvo.

GRUPO DE EDUKISTOJ ESPERANTISTAJ G. E. E.

SEKRETARIO : BIDOIT Edmond, 6, rue de Paix, BAUGÉ (M.-et-L.).

KASISTO : DEBANDE G., VALENCE D'AGEN (Tarn-et-Garonne), Poŝta konto, TOULOUSE N° 1201-59.

Revuo monata : Esperanto et Culture : Jarabono : 8 NF.

Kotizo de simpla membro : 8 NF, de subtenanta membro : 10 NF, de bonfara membro : 12 NF.

La Asocio G.E.E. propagandas por Esperanto inter la instruistoj kaj edukistoj. Plurfoje dum la jaro, mallongaj komunikoj estis senditaj al la bultenoj de ĉiuj departementaj sekcioj de la instruista sindikato. Pli ol la duono, per respondo al demandaro, konsentis regule presigi niajn informojn.

En la Seminarioj, la malfacilaĵo ofte estas la manko de taŭga esperanto-Profesoro por gvidi kurson, la akcepto de niaj ideoj estas ĝenerale bona. Ĉi-jare ni scias pri instruado de esperanto en 9 seminarioj : Aix-en-Provence (2), Bourges, St-Brieuc, Caudéran (Gironde), Arras, Perpignan (2). En aliaj, kelkaj lernantoj studas mem aŭ volonte studus se estus ebleco de kurso.

En 1960, G.E.E. havos sian jaran kongreson en Toulouse, dum la paska libertempo, de la 7-a ĝis la 9-a de aprilo. Sekvos regiona renkonto la 10-an, kaj komuna vojaĝo al Hispanujo, se anonciĝos sufiĉaj parteprenantoj.

Krom la administraj debatoj, estos kultura kaj distra partoj, kiuj devus esti kiel eble plej ampleksaj : prelegoj, filmoj, sonbendoj, diskutoj, varieteoj...

Ĉiuj esperantistoj estos bonvenaj, ili apartenu aŭ ne al G.E.E.

Por informoj vi skribu al : G.E.E., Musée Pédagogique, 3, rue Roquelaine, Toulouse.

Por la somero, G.E.E. jam definitive planis sian someran lernejon : ĝi okazos en « Moulin des Apprentis » (Creuse) de la 7-a ĝis la 28-a de julio. Du kursoj disvolviĝos samtempe : unu por komencantoj kaj unu por progresantoj. Ekskursoj kaj distraĵoj estas organizitaj.

Por pliaj informoj, sin turni al :

G.E.E., 6, rue de la Paix, BAUGÉ (M.-et-L.).

INTERNACIA LIGO « MILLENNIUM NOVUM » EN WIEN FONDITA

La 13 novembro 1959 okazis en mia ĉeesto la fondkunveno de la Internacia Ligo « MILLENNIUM NOVUM » en Wien. La celo de la Ligo estas jam kolekti ĉiujn dokumentojn, kiuj rilatas al la venonta jarmilo. Kie ajn en gazetoj, ĵurnaloj aŭ libroj, en filmoj, radio aŭ televido okazas antaŭvidoj koncerne la antaŭvideblan evoluon ĝis la jaro 2000, tiuj ĉi estu kolektotaj. Oni petas skribi ĉiujn datojn (loko kaj tempo, ĉe publikigaĵoj indiko de la koncernaj numeroj aŭ de la libroeldonejo ktp) al la adreso de la Ĝeneralsekretario direktoro Alfred Adolf ROTTER, WIEN IX, Wasagasse 13, Aŭstrio. Tre ŝatata estu ankaŭ konciza epitomo.

La t-n Ligo komprenebIe sammaniere estas interesata pri ĉiuj datoj, kiuj koncernas la evoluon ĝis la jarmilturno. Ekzistas ja ankoraŭ multaj aliaj problemoj, kies efektivigo ĝis la jaro 2000 estus tre dezirinda. Oni nur pensu pri la KALENDARREFORMO, kiu jam delonge estas pridiskutata de diversaj internaciaj korporacioj. Tia propono ekzemple celas dividi la jaron en 13 monatojn po 28 tago kaj validigi la 365-an tagon kiel « kromtagon ».

Estas ankaŭ nekomprenebIe, ke ĉe la rapidega tempmezuro de nia epoko tiel altevoluitaj landoj kiel Usono, Britujo kaj Sovetunio koncerne la mezuron, pezilojn kaj valuton ankoraŭ ne estas konformiĝintaj al la internacie kutimaj sistemoj.

Kio nin esperantistojn speciale interesas, estas la celadoj de la novkreita Ligo al la plej vasta diskonigo de Esperanto tra la tuta mondo. Se oni ĝis nun ĉiam diris : « Lernu Esperanton ! », de nun la devizo estu : « Ĝis la jaro 2000 Esperanto devos esti enkondukata en ĉiuj landoj de la mondo kiel *dua lingvo !* » El la nuntempa lernant-generacio elvenos tiuj viroj, kiuj estros la ŝtatojn kaj ekonomion en ĉiuj landoj. Se oni tial jam en plej proksima tempo komencos la instruadon de Esperanto en ĉiuj mezgradaj lernejoj, la garantio estas donita, ke je la sojlo de la nova jarmilo ĉiuj popoloj kapabllos interkompreniĝi. Tio ankaŭ servos al la interpaciĝo. Konsiderante, ke tiu ĉi celo helpos en pli granda grado al la disvatiĝo de Esperanto, mi opinias, ke la intencoj de la nova Ligo meritas ankaŭ nian subtenon. Tial mi turnas min al vi, karaj legantoj, kunlabori en via lando en la komence citita dokumentado kaj okaze sendi al la Ligo la petitajn datojn, kiujn vi trovis en publikigaĵoj ktp.

Per via kunlaboro vi fariĝos membro de la Ligo (se vi deziras !) *sen* pago de iu kotizo. Mi esperas, ke multaj el niaj aktivuloj kunlaboros.

Wien, 22.12.1959.

Fondinto kaj direktoro de IEMW
Hugo Steiner

Deziras korespondi kun ĉiuj landoj pri diversaj temoj : muziko folkloro literaturo.
S-no Roux, 29, rue Croix-Verte Saumur (Maine-et-Loire) Francujo.

L'ESPERANTO DANS LE MONDE

ALLEMAGNE.

Dans son rapport sur l'année 1958-59, la Direction de l'Ecole complémentaire de Burglengenfeld (Haut-Palatinat) fait connaître que sous la direction de l'instituteur espérantiste W. Walther, un cours d'Espéranto a fonctionné à raison d'une heure par semaine pour 25 élèves de 13 à 15 ans.

Les élèves ont constaté que l'Epéranto les a beaucoup aidé pour apprendre les langues étrangères obligatoires, l'anglais et le français.

Aussi, le 15 juillet 1959, à la séance solennelle de clôture, 4 élèves ont-ils, en espéranto, remercié le Directeur de l'Ecole, L. Walch qui soutient l'enseignement de la langue internationale et qui a répondu qu'il avait donné une place importante à l'espéranto dans son rapport annuel, en souhaitant à cette expérience un succès grandissant.

BRÉSIL.

Un projet de loi a été mis en discussion devant le conseil municipal de la ville de Rio-de-Janeiro; ce projet envisage la création d'une chaire d'espéranto dans les écoles officielles et les facultés de philosophie de la ville, « considérant que l'Espéranto prend à l'heure actuelle le rôle du latin pendant le Moyen-Age ».

GRÈCE.

« Vivo kaj Sano » (Vie et Santé) est le titre d'une revue mensuelle où paraissent 4 pages en espéranto. Les demandes d'un numéro-spécimen gratuit sont à adresser (en espéranto, de préférence) à « Vivo kaj Sano », Poŝtkesto 131, TESALONIKO (Grekujo).

GUETEMALA.

Les espérantistes guatémaltèques sont reconnaissants à S-ro E. Moreno Medrano, de Barcelone, de la splendide édition qu'il a faite du poème de Mme Angelina Acuna « LA MAIZO DE LA MAJAOJ », poème qui a obtenu le premier prix aux Jeux Floraux d'Amérique Centrale et de Panama, organisés en 1957 à Quezaltenango.

DANEMARK.

Il est agréable de noter qu'à l'occasion de la célébration du centenaire de Zamenhof à Copenhague, le Ministre de l'Intérieur, Mr Soren Olesen s'est exprimé dans la Langue Internationale, qu'il a apprise, il y a 25 ans.

Rappelons que Mr Drees, ancien premier Ministre des Pays-Bas et Mr Kuibitchek, Président de la République du Brésil, sont également espérantistes.

POLOGNE.

Le nouvel indicateur des Chemins de Fer pour 1959-1960 comprend à nouveau les « Informations Générales d'utilisation » en Espéranto.

Souhaitons vivement que cette parution incite les Chemins de fer fédéraux allemands à maintenir ce texte, qui figurait dans leurs éditions précédentes.

Espérons, enfin, que d'autres réseaux (y compris la S.N.C.F. !) voudront les imiter.

BRÉSIL.

La revue mensuelle « Bancario » fait paraître régulièrement une demi-page en Espéranto. Elle souhaite recevoir des informations professionnelles, en Espéranto.

HONGRIE.

Le Ministre de l'Education, par une subvention d'Etat, a affermi la base d'action pour la Langue Internationale Espéranto.

Il y a quelque temps, les gouvernements polonais et islandais ont également soutenu financièrement l'action des espérantistes de leur pays.

J. A. Rousseau.

POR VI NI LEGIS...

Ĉu vi estas kontenta pri via parto en la kampanjo por la Zamenhof-jaro ?

...plezure ni legis plurajn artikolojn pri Esperanto en naciaj gravaj ĵurnaloj, tiel ni konstatis la laboron de federacianoj kiuj instigis al la konstruado de florbedoj en publikaj parkoj honore al Zamenhof (Blackburn kaj Oldham).

...nepra rezulto = iuj faris demandojn : kiu estis D-ro Zamenhof ? kio estas Esperanto ?

...*Dum la Kongreso en Mainz* (1958) okazis diskuto pri la loka Grupo, kerno de la movado. Ĝi traktis la problemojn de grupoj, ekz. kiel teni la intereson de membroj, kiel varbi novajn membrojn, ktp. Tiu diskuto vekis grandan interesiĝon ĉe la kongresanoj, kaj je la fino oni voĉdonis por decidoj pri la elementa formo de agado en ĉiu grupo. Ĉu, kaj kiomgrade la grupoj aplikis la decidojn oni ne scias, ĉar mankas sistema informado pri la grupa aktiveco.

Hodiaŭ la tasko de niaj societoj estas helpi per ĉiuj fortoj oficialigi La Lingvon Internacian. Por ke niaj societoj povu plenumi tiun taskon ili devas esti (a) organize fortaj, (b) lingve kapablaj, (c) kulture altnivelaj. Nur organize fortaj societoj povas havi influon ĉe lokaj gazetoj, povas bone prizorgi la informan servon, povas enpenetri la lernejojn, povas per bonaj argumentoj prezenti al la lokaj aŭtoritatoj la gravecon de

Esperanto. Organiza forto konsistas el : *bona* komitato kiu regule kunvenas ; *bona* sekretario kiu zorgas pri la administraj laboroj, kaj la societa vivo ; *komisiitoj* en la komitato por junularo, turismo, informado. Lingve kapablaj estas la societoj, en kies vico troviĝas Esperantistoj, bone regantaj la lingvon, kiuj daŭre organizas kursojn kaj gvidas ilin. Kulture altnivelaj estas la societoj kiuj daŭre organizas prelegojn pri diversaj temoj de scienco kaj arto... Kiom da societoj respondas al la ĉi-supraj postuloj,ne estas eble diri, oni eĉ ne scias la nombron de societoj...

...En la demandaro troviĝas, inter aliaj, la jenaj simplaj demandoj :

En kia ejo kunvenas la grupo ? propra, luita ĉambro, kafejo ?

Ĉu la grupo regule kunvenas, monate, semajne, ?

Ĉu la grupo organizis kursojn ? Kiajn ?

Ĉu dum la kunvenoj estas organizitaj programoj ? Kiaj ?

Ĉu la grupo posedas bibliotekon ?

...Certe fariĝis pli kaj pli malfacile organizi kursojn. La kialo ŝajnas esti, plejparte, ke la publiko ne emas studi ian objekton, kiu ne povas promesi tujan pliboniĝon en la ĉiutaga laboro. La studado de Esperanto estas esence kultura, kaj tiaj studoj ne allogas kiel la televido- aŭ radio-programoj !

F. PARKER.

...*Ĝemeloj.* Temas ne pri homoj sed pri urboj. Ekzistas asocio nomata « Le Monde Bi-Lingue », kaj kiel ĝia nomo sugestas, ĝi fondiĝis en Francujo. Ĝia celo estas kunligi urbojn, unu en Francujo kun unu en Britujo, por reciproka profito en la sferoj de Kulturo, Komerco, Edukado kaj Sporto, ktp. Por tion efektivigi oni proponas, ke la francoj lernu la anglan lingvon kaj la angloj la francan, ke laŭ interkonsento la lernejoj donu preferon al la studado de tiuj lingvoj. Jen la bela idealo de « La Mondo Dulingva » ! Sed, vi diros, Anglujo kaj Francujo ne konsistigas la tutan mondon. Prave ! Oni invitas ankaŭ urbojn en aliaj landoj partopreni en la ĝemeliĝo, ekz. Bonn ĝemeliĝu kun Zagreb, kondiĉe ke la urbanoj en ambaŭ lernu la francan aŭ la anglan lingvojn. Sed en Bonn oni parolas germane kaj en Zagreb la lingvo estas kroata. Ĉu povas esti mispaŝo ie ? La du-lingva mondo fariĝos poliglota.

En la dua semajno de oktobro venis al Burnley el Vitry (antaŭurbo de Parizo), urbestro kun vicurbestro kaj magistratano de tiu urbo. Ili venis laŭ propono de la « Monde Bi-Lingue » Asocio kaj laŭ invito de la magistrato en Burnley. Post kelktaga interŝanĝo de esprimoj de bonvolo ktp., la du urbestroj subskribis kontrakton de amikeco, laŭ kiu Burnley ĝemeliĝas kun Vitry. Estas apenaŭ kredinde, ke en Burnley, la naskiĝurbo de la Fed. sek., ankoraŭ troviĝas homoj, kiuj post 54 jaroj da informado por Esperanto, povas fidi tian fantazian ideon, kia estas « Le Monde Bi-Lingue » ! !

Sed tiel estas. Nu, Harrogate la urbo de la BEA-Kongreso, la venontan Pentekoston, estos ĝemela urbo kun iu en Francujo. Estos interese esplori, kiel iros « Le Monde Bi-Lingue » en Harrogate. Intertempe ni pripensu, kiel ni povos apliki la ĝemeliĝan ideon, uzante nur Esperanton kiel la duan lingvon, kaj sekvi la ekzemplon de Watford, kiu ĝemeliĝis kun Mainz.

Burnley :

La prezidanto de la grupo, S-ro J. Shuttleworth, volas interŝanĝi sonbendojn. Li povas disponi pri kelkaj havantaj grandan intereson kaj en bona Esperanto. Interesatoj skribu rekte al li ĉe, 7, Dickson Street, Burnley.

Manchester :

La Esperanto-Ekspozicio, kiun la loka societo organizis, kaj kiu havis lokon en la impona Centra Biblioteko, de la 7-a ĝis la 26-a de septembro, allogis multe pli ol tri mil personojn, kiuj ne limiĝis al civitanoj de Manchester, sed inkluzivis homojn el Novzelando, Rodezio, Irano, Indonezio, Maroko kaj aliaj landoj. La ĝenerala sintenado de la publiko estis miro kaj admiro, ke « kvazaŭ nekonata societo » povis starigi tian interesan kaj instruan ekspozicion !

Oni disdonis pli ol du mil BEA flugfoliojn kaj preskaŭ dudek mil eldonitajn de la loka societo. Kvindek afiŝoj montriĝis en « busoj », kaj 150 en bibliotekoj, butikfenestroj, domfenestroj. Presitaj invitiloj kun informa broŝuro eliris al 200 eminentaj personoj kaj loga serio da artikoloj, reklamoj kaj raportoj aperis en lokaj gazetoj. La anoj certe povas esti kontentaj pri la rezultoj. Nun okazas tri kursoj.

Ĉe Wythenshaw, antaŭurbo, kie la loka edukada instanco, por la unua fojo, metis Esperanton sur la lernejan programon, oni havas 12 komencantojn. La Brita sekcio de l'UEA rajtas fieri pri la elstara sukceso de la Manĉestra Ekspozicio !

...ĈION ĈI EN LA BULTENO Nro 135 DE LA FEDERACIO ESPERANTA DE LANCASHIRE KAJ CHESHIRE.

Pri la Zamenhofa Festo en Munkeno (München), en la manĝejo de la Bavara Ministerio pri Financoj (Bayerisches Staatsministerium der Finanzen).

München (Munkeno-Germanlando) : La festo, dimanĉon, la 13an de decembro 1959, honore al Dr. L.L. Zamenhof pro la centa datreveno de lia naskiĝtago, fariĝis impona manifestacio por Esperanto pro la tre bona viziteco (198 personoj), plaĉa kaj konvena ejo, aŭskutinda programo kaj ĉeesto de aŭtoritatuloj de la urbo, inter ili la supera direktoro de la urbaj lernejoj Dr. Fingerle.

La ĉeestantojn kore salutis en la nomo de la Esperanto-Grupo de Munkeno la S-anoj Dr. Hörhammer kaj Deŭbler, por la grupo Holzkirchen kaj ĉirkaŭo S-anino Orterer kaj por la E-Grupo Augsburg S-ano Schwager. Hansi, la filo de S-ano Bernhard, nia denaska Esperantisto, mirigis la aŭsku'tantojn per belsone prezentita prologo « Al la Fratoj ! ».

La festparolanto Dr. Wilhelm Herrmann, honora prezidanto de GEA, donis vivajn bildojn pri nia Majstro kaj lia verko, speciale akcentante la lingvajn kvalitojn de Esperanto kaj ĝian grandan valoron por la interkompreniĝo de la popoloj.

Konrad Deŭbler kiel grupa prezidanto honoris la grupanojn Hans Tressel, Hans Koch, Hans Wuenschel, August Hauber kaj Josef Flatz per transdono de la « Honora Pinglo de GEA », kaj S-anon Hans Bernhard per diplomo « Honora Membro » pro multjardeka (50 kaj 40) fidelo al kaj agado por Esperanto. La komuna kantado de la « Espero » finis la solenan parton de la festo.

Post la paŭzo nia S-ano Michl Ehbauer, poeto en Bavara dialekto kaj bonhumoristo ankaŭ en Esperanto gajigis ĉiujn per siaj deklamaĵoj spritaj, ridigaj kaj pripensigaj. La jam internacie konata S-ano Ludwig Thalmaier gvidis nin per belaj koloraj lumbildoj kaj interesaj klarigoj tra skandinaviaj landoj kaj Finnlando. S-ano Karl Haŭzeneder ĝojigis la festantojn per kantoj.

Ĉe la ekspozicio de Esperantaĵoj, gazetoj, gvidiloj, UNESKO-afiŝoj, libroj ktp sur tabloj kaj je la muro apud la verda kaj lumanta abio servis ĝentile kaj afable ges-anoj Ulrike Kiss kaj Manfred Thasler.

Tro rapide pasis la horoj !

Ke la festo faris ankaŭ tre bonan impreson al la raportistoj de la tagogazetoj pruvis la aperintaj artikoloj pri la festo kaj honore al la iniciatinto de Esperanto. Entute aperis 6 artikoloj kaj raportoj en jenaj gazetoj : Süddeutsche Zeitung (Sudgermana Gazeto-eldonkvanto 275.000), Münchner Stadtanzeiger (Munkena urba informilo-eld. 150.000), « Südpost » (Suda poŝto-eld. 38.000) kaj en la proksima (distanco 65 km) urbo Augsburg en la gazeto Schwäbische Volkszeitung (Svaba popolgazeto).

Por laŭeble garantii bonan viziton kaj antaŭe informi pri la festo la grupo dissendis 700 invitilojn al geanoj, amikoj de Esperanto, aŭtoritatuloj de la urbo, universitato, gimnazioj, lernejoj; aldonis ĉe neesperantistoj la broŝuron germanlingvan « Zamenhof-Jaro », kaj dissendis 400 broŝurojn nealdonante invitilon.

K.D. kaj M.M.

Rimarko : La Bavaria Radiostacio (Der Bayerische Rundfunk disaŭdigis la 15an de decembro, je la 18,50-18,55 horo, konversacion pri Dr. L.L. Zamenhof kaj lia verko. Parolis : Jasef Jablonka de la Radio-stacio, kaj Dr. Herrmann kaj K. Deŭbler kiel Esperantistoj.

AL LA GEFOTOGRAFISTOJ. — Ni memorigas, al ĉiuj niaj geamikoj, ke la grava firmao GEVAERT PHOTO PRODUCTEN en MORTSEL-Antverpeno-Belgolando disdonas senpage belan faldfolion por utilige konsili la fotografemulojn. Ankaŭ tiu firmao disdonas tre klaran kaj precizan tabelon pri eksponmezuroj por fotografi dum taglumo.

Petu ĝin de via foto-vendisto, aŭ rekte al la firmao, kiu korespondas en Esperanto.

NACIA KONGRESO DE LA POPOLUNIVERSITATOJ

Sabate, la 30-an de januaro, kun S-ro PETIT, S-ino JANIC el Jugoslavio kaj S-ro AUXERRE ni ekiras al la kongreso de la Popoluniversitatoj, kiu nacia kongreso okazas en Barentin apud Rouen.

La dinasmisma urbestro, S-ro André MARIE, nin bonvenigas en la kulturdomo, kaj tuj ni eklaboras. Post interŝanĝo de ideoj inter la delegitoj de la diversaj urboj — dum kiu interŝanĝo S-ro André MARIE rememorigas la agrablan viziton de S-ino Joŝiko KAJINO — S-ro P. PETIT, prezidanto de la Eŭropaj Popoluniversitatoj, prezentas diversajn sugestojn; estas decidite sendi « mociojn » al la ministerio.

Je la kvina vespere alvenas la ministro S-ro Maurice HERZOG, kiu partoprenas en la laboroj.

Baldaŭ okazas komuna aperitivo donacita de la urbdomo. Ni aŭdas paroladetojn de S-ino JANIC, S-roj HERZOG, MARIE kaj PETIT; kaj antaŭ la vespermanĝo ni vizitas ekspozicion de amatoraj geartistoj de Barentin, Rosny-sous-Bois kaj Pré-Saint-Gervais. Eĉ la kukisto de Barentin, la plej bona en sia profesio, faris belegajn konstruaĵetojn el sukero.

Post la vespermanĝo ni ĉeestas la teatraĵon de Diderot « Ĉu li estas bona aŭ malbona ? »; Ĝi estas ludita de la artista kompanio de la parizaj gefervojistoj.

Frue dimanĉe ni iras vidi la novan ponton de Tancarville, la plej grandan ponton en Eŭropo. Estas ja imprese de 60 metroj superrigardi la akvon de la rivero Sejno.

Poste en Hérouville ni estas malavare akceptitaj de la posedanto de la eks-pastra domo, en kiu vivis la fratoj CORNEILLE, kaj ni revenas al Barentin por la bankedo. Kompreneble ni gustumas la plej bonajn normandajn manĝaĵojn, cidron kaj Kalvados-brandon.

Fine, post paroladeto de la Prefekto (kun franca kiso al la jugoslava reprezentantino), de S-roj A. MARIE kaj P. PETIT, ni iras al la teatro. Tie ni rigardas la teatraĵon « Mi vivos grandan amon » de Stève Passeur, luditan de artistoj de la « Comédie Française » en la ĉeesto de la aŭtoro. Plaĉa spektaklo. Poste tri artistoj de Rosny-sous-Bois ludas muzikon de Chopin, Ravel kaj Schumann.

Vere tiu ĉi kongreso konstante montris altan kulturan valoron, kaj ni povis danki la urbestron A. MARIE pri tiuj brilaj memoraĵoj. Sed gratulinda li estas ankaŭ pro la fakto, ke Barentin estas treege interesa urbeto — vera modelo. Imagu al vi, ke — kvankam estas nur 8.000 enloĝantoj — troviĝas teatro por 600 personoj, aerteatro por 1000 (kie ludas dufoje ĉiujare konatan teatraĵon la plej bonaj artistoj de Francujo), kulturdomo kaj moderna hospitalo, du teknikaj lernejoj por gejunuloj, viadukto, kaj naĝejo en la rivereto Osternerge. Krome, 120 statuoj staras dise en la urbo; ĉiusemajne de Parizo venas paroladisto.

Kiel reprezentantoj de U.E.F. ni havis la okazon prezenti nian kulturdomon Grésillon por eventualaj seminarioj de P-U.

Jean GUILLAUME.

GASTRONOMIA GVIDILO TRA BELGUJO

(La lando de la 45-a Universala Kongreso)

Taine skribas en sia « Filozofio de la Arto » :

« En Belgujo, la germana apetito, rafiniĝante kvankam ne malkreskante, fariĝas gastronomia volupto. La kulinara scienco estas tie perfekta, eĉ ĉe la komunaj tabloj ; miaopinie, ili estas la plej bonaj en Eŭropo. Ekzistas, en Mons, hotelo, kien, sabate, homoj venas intence el la najbaraj urbetoj, por ĝui delikatan manĝon. Vino mankas al ili, sed ili ĝin importas el Germanujo kaj Francujo, kaj sin gloras havi la plej bonan, asertante, ke ni ne traktas niajn vinojn kun la respekto, kiun ili meritas ; necesas esti belgo, por ilin zorgi kaj gustumi kiel decas. Ne ekzistas grava hotelo, kiu ne havas provizon diversan kaj elektitan da ili ; tiu sortimento faras ĝian gloron kaj ĝian klientaron ; volonte, en vagonaro, la konversacio temas pri la meritoj de du konkurantaj keloj. Iu ŝparema negocisto posedas, en siaj sablitaj provizejoj, dekdu mil bone enklasigitajn botelojn : tio estas lia biblioteko. »

Belgujo, patrujo de Breughel kaj de la festenkirmesoj, estas unu el la strategiaj punktoj de la okcidenta gastronomio. Ĝia kulinara arto estas fama jam de jarcentoj, kaj ĝia reputacio ne plu bezonas reklamon. Tamen, se ĉiu scias, ke oni tre bone manĝas en Belgujo, oni tro ofte ne konas la bongustajn manĝaĵojn kaj la regionajn specialaĵojn de *Flandrio* kaj *Valonio*. Tial, per rapida kaj agrabla vojaĝo, ni revizios la precipajn el ili.

Ni foriru de Bruselo, ne preterlasinte tagmanĝi, en unu el tiuj allogaj restoracietoj de la centro de la urbo, kokidaĵon preparitan laŭ Brusela maniero. Ni nin direktas al *Lieĝo*, ne forgesante halti kelkajn momentojn en *Wepion* la fragourbeto. Ni vespermanĝas en *Lieĝo*, per turdoj laŭ Lieĝa maniero. La sekvantan tagon, ni daŭrigas la vojaĝon direkten al *Verviers*, kie ni gustumas la konatajn lokajn riztortojn. Je tagmezo, ni haltas en *Visé*, por konsumi tie la faman anseraĵon laŭ la maniero de Visé. Poste, traveturinte *Herve*, kiu donis sian nomon al sufiĉe odora fromaĝo, ni pasigos en *Spa* la tempon necesan por malplenigi botelon de ĝia ĉiekonata ŝaŭmakvo, kio kontribuas taŭge al nia digestado.

Kaj jen ni troviĝas survoje al la *Ardenoj*. Vespere, en gastejeto ni ekatakas bongustegan kuniklaĵon kun sekaj prunoj. La sekvantan matenon, foriro al *Bastogne* ; je tagmezo, granda ardena tagmanĝo kun trutoj. Vespere, ni mendos ardenan ŝinkon, kies guston unikan laŭdis jam la malnovaj Romanoj. La sekvantan tagon, ĉiam en la Ardenoj, ni atingas St. Hubert ; ni gustumas Skt-Hubertajn aprokotletojn kaj, kiel adiaŭan manĝon, kapreolokotletojn, ankaŭ honore al la granda Ardena Sanktulo.

La postan tagon, ni adiaŭas la Ardenojn, tiu paradizo de la ĉasistoj kaj de la manĝodelikatuloj, kaj reiras norden. La maro, de nun, vokas nin kun sia alloga sekvantaro de fiŝaĵoj, krustuloj kaj salikokoj.

Ni aŭskultu Colette paroli al ni pri la belga kulinara arto : « Kiom plaĉis al mi ĝia kelkuirejo, helaj kupraĵoj kaj fajenco blua, kaj la ŝvebanta aromo de la kafo ĉiam preta ! !. La salono kaj ĝiaj puntaj kurtenoj, kunigitaj malantaŭ la florkorboj prezentataj al la admiro de la pasanto, kaj la florvarmejo, tiu florvarmejo precipe, rigardanta la Sudon.. Mi venis el libera kamparo kaj bela ĝardeno, sed nenio povas konkuri kun la malnova belga varmejo, kun la peza kaj konstanta temperaturo konservata de flamanta koakso, kun la belga gastronomio, kiu ne sin nutris per iluzioj. Delikataj fiŝoj el la norda maro, « waterzooi », speco de buljono de kokinaĵo, longaj kankroj el la « *Meuse* », dikaj kiel omaretoj, kostantaj po sep centimoj. Mi prezentis al via sukpleneco palaton jam gustumeman, kiu ĉiam estis zorgolibera. Ĉirkaŭ tiu firma akso, kiun konsistigis bona manĝo, imagu, kiel mi faras mem kun dankemo, la cerban ebriiĝon per delikata kafo, muzikon sub la fingroj de bonaj muzikistoj, francan spritecon miksitan kun belga humoro, kaj perfektan familian konkordon. »

Per unu salto, ni atingis la marbordon ; ni estas en *Flandrio*, patrujo de Breughel kaj de Karlo Va, embaŭ konataj gustumuloj.

En *Gento*, ni do komencos, manĝante karpon flandre preparitan, kaj, vespere, angilon rostitan laŭ genta maniero. En *Bruĝo*, ni gustumas la soleojn flandre, kaj vespere, en *Oostende*, la karpojn « Oostende » preparitajn.

La sekvantan tagon, pasante hazarde antaŭ apoteko, ni nin pesas kaj decidas interkonsente, observi severan dieton dum unu tago : ni nur manĝas mitulojn kaj fritítajn terpomojn, la belgan manĝaĵon plej popularan.

En *Knokke*, ni manĝos tomatojn kun salikokoj, sekvatajn de flandraj karbonadoj, kiel ĉefan manĝaĵon.

Ni poste reveturos Bruselen, kie precize okazas granda « brederio », speco de kvartala festo, dum kiu la komercistoj vendas rabate, en popolkvartalo. Ni finos nian gastronomian vojaĝon en la ombro de la urbdoma turo, per gustoplaĉa kolbasofesteno, kun aldono de respektinda nombro de glasoj da biero hela, bruna kaj nigra.

Belgujo, prave fiera pro sia kulinara scienco kaj siaj famaj keloj, atendas vin : sekvu ĝiajn tiom allogajn gastronomiajn vojojn.

Detalaj informoj pri la 45-a Universala Kongreso aperos en la venanta numero.

ALVOKO — Okaze de 52-a Nacia Kongreso de Franca E-Unuiĝo en Montélimar la 4.5. kaj 6. junio 1960, bonvolu sendi ilustritan, filatele afrankitan poŝtkarton por ekspozicio en la Kongresejo. Adreso : 52-a Esperanto-Kongreso — Montélimar — Drôme — Francujo.

LASTHORA INFORMO — La Droma Ĝenerala Konsilantaro voĉdonis 1.000 NF al la Droma Esperantista Federacio, por la organizado de la Nacia Esperanto-Kongreso en Montélimar, dank'al la ĉefa perado de la deputito-urbestro de Montélimar.

52e CONGRÈS NATIONAL DE L'UNION FRANÇAISE POUR L'ESPERANTO

sous la présidence d'honneur de M. Maurice PIC
Député-Maire de Montélimar, Président du Conseil Général de la Drôme, Ancien Ministre

COMITÉ DE PATRONAGE

MM. GHISOLFI, Préfet de la Drôme.
DURAND, Député-maire de Bourg-de-Péage.
SIMONNET, Député, ancien Ministre.
MOUTET, Sénateur, ancien Ministre.
VERILHON, Sénateur, maire de Die.
TREHIN, Recteur de l'Académie de Grenoble.
VIGROUX, Inspecteur d'Académie de Valence.
BUISSON, Inspecteur Primaire de Montélimar.

ADRESSE. — 52e Congrès National de l'U.E.F., route de Châteauneuf, Montélimar.

C.C.P. — Esperantista grupo, Rodana Stelo, Montélimar. Lyon 1714-37.

ADHÉSION. — Jusqu'au 31 mars 5 NF. par personne, 2,5 NF. pour conjoint et moins de 20 ans.

ADHÉSION D'HONNEUR. — 3 NF. donnant droit au livre du Congrès (40 pages), carte de congressiste, documents.

HOTELS. — Le nombre d'hôtels, 2e catégorie, étant très limité, s'inscrire au plus tôt.

Prix de la chambre (T.T.C.)

2e catégorie : 1 ou 2 pers. 8 NF. — 3 pers. 10 NF. — 4 pers. 13 NF.

1re catégorie : 1 ou 2 pers. 14 NF. — 3 pers. 18 NF. — 4 pers. 20 NF.

avec S.B. ou douche : 1 ou 2 pers. 20 NF. — 3 pers. 25 NF. — 4 pers. 30 NF.

Les Espérantistes Protestants peuvent loger gratuitement dans des familles protestantes de Montélimar.

CAMPING. — Gratuit à la Verda Stelo — 2 kms du Kongresejo.

1 NF. par nuit et par personne au camping privé (700 m du kongresejo).

RÉDUCTION 20 % *sur les tarifs S.N.C.F.* — Ceux qui désirent recevoir les fichets pour réduction 20 % sur les tarifs S.N.C.F. sont priés d'en faire la demande au Comité du congrès.

AUX PHILATÉLISTES.

1°) *Flamme d'oblitération*

Une demande d'attribution de flamme d'oblitération a été transmise à l'administration des P.T.T. avec avis favorable du maire. Elle serait valable pendant 3 mois avant le congrès. Ceux qui désirent recevoir une carte spéciale émise à l'occasion du Congrès avec cette flamme peuvent en faire la demande en adressant au C.C.P. du congrès 0,50 NF. par carte.

2°) *Oblitération spéciale*

A l'occasion du Congrès National une oblitération spéciale a été demandée également : elle se fera dans le kongresejo même, le dimanche 5 juin. Tous ceux qui désirent recevoir ou faire expédier à des amis une carte spéciale de Congrès avec oblitération spéciale doivent envoyer 0,50 NF. par carte demandée.

Enveloppe spéciale et carte maximum sont à l'étude.

LIVRE DU CONGRÈS. — Ce livre d'une quarantaine de pages, guide touristique, sera donné à l'éditeur vers la fin de janvier. Par son contenu, par son illustration, il sera un document que tout espérantiste voudra posséder. Tout adhérent d'honneur le recevra avec sa carte et les autres documents.

Si vous ne pouvez assister au 52e Congrès National, soyez au moins adhérent d'honneur, mais vous préférerez être présent.

Pour toute correspondance nécessitant une réponse, joindre une enveloppe timbrée à son adresse.

HORAIRE DES TRAINS EN GARE DE MONTÉLIMAR

(horaire « hiver 1960 » — l'horaire « été » valable en juin sans doute diffèrera peu de celui-ci)

En provenance de :
Paris : 4h.08, 4h.57, 6h.36, 20h.34.
Lyon : 12h.19, 14h.31.
Genève : 0h.59.
Strasbourg : 8h.56.
Marseille : 0h.05, 8h.18, 11h.35, 16h.09, 19h.45.
Narbonne et Hendaye : 4h.42.
Vintimille : 21h.36, 23h.13.

LISTE D'ADHÉSIONS

N° 34. — S-ro CUGNY, Dijon.
N° 35. — S-ino CUGNY, Dijon.
N° 36. — F-ino JAUME, Orange.
N° 37. — S-ino VINCENT, Les Andelys (adhésion d'honneur).
N° 38. — S-ro SCHERTZER, Lons-le-Saunier (adhésion d'honneur).
N° 39. — S-ro CANUTO, Turin (Président de l'U.E.A.).
N° 40. — F-ino ROBIN, Sceaux.
N° 41. — F-ino MATHON, Montélimar.
N° 42. — S-ro PIVERT Adrien, St-Germain-en-Laye.
N° 43. — S-ino PIVERT, St-Germain-en-Laye.
N° 44. — S-ro POLY, Paris.
N° 45. — S-ino POLY, Paris.
N° 47. — S-ino PETIT, Rosny-sous-Bois.
N° 49. — F-ino GAILLARD, Avignon.
N° 50. — S-ino BRULE, Avignon.
N° 51. — S-ro SIMONNET, Avignon.
N° 52. — S-ro MOTTO, Avignon.
N° 53. — S-ro RIBLIER, Montélimar.

MONTELIMAR KAJ ĜIA NUGATO

Jen la vera historio de tiu tiel prave laŭdata nugato. En la XVI-a jarcento, la marsejlaj konfitistoj eltrovis novan frandaĵon. Ili fantaziis kunmeti mielon kaj juglandon, kaj ili fabrikis iun vere bongustan produktaĵon. Ili nomis ĝin « nugato » por rememorigi, ke ĝia fundamento estas la juglando, kiu nomiĝas « nougo » (prononcu : nugo) en la provenca dialekto.

Sed tiu nugato havis gravan maloportunaĵon : oni ne povis ĝin konservi, ĉar la juglando sufiĉe rapide ranciĝas.

La sekvantan jarcenton, la vera nugato estos kreita en MONTELIMAR. Niaj tiamaj lestaj konfitistoj, kiuj certe konis la marsejlan nugaton, komprenis ke, por la nova kuko, oni devas anstataŭigi la juglandon per alia fundamenta elemento, pli delikata, pli bonodora, kaj precipe certe konservema.

Tiuepoke, post la insista konsilo de la fama agronomisto Olivier de SERRES de AUBENAS, la migdalujo estis plantita de VALDAINE (Valden') kaj TRICASTIN (Trikastin), kaj jam plimulto da homoj havis sian randaĵon da migdalujoj, kaj la frukto pruve estis bonege delikata kaj perfekte konservema.

Niaj konfitistoj do anstataŭigis la juglandon per la migdalo, kaj miksante tiun-ĉi kun la tiel bonodora mielo, kiun oni kolektas sur la ĉirkaŭaj montetoj, ili certe produktis la plej delikatan frandaĵon.

Post neeviteblaj provetoj, helpe de la fantazio, ili almiksis en la bongustan miksaĵon, pistakojn kaj sukermigdalojn, kaj sukcesis tiamaniere proponi al la delikatoluj tiun nugaton de Montélimar, kiu, dank'al sia loga prezento kaj sia neegalebla gusto, rapide atingis mondan famecon.

Komence, iu loka evento estis konatigonta ĝin. Dum la printempo de la jaro 1701,la dukoj de BERRY kaj de BOURGOGNE, nepoj de Ludoviko la XIVa, trapasis nian urbon, irante al HISPANUJO por ĉeesti la kronadon de lia frato, la duko de ANJOU, tiam nova reĝo de HISPANUJO. La malnova hotelo « Griffon d'Or » (Ora Grifo), proksima de la pordego « Aigu », gastigis la princojn kaj ilian multan sekvantaron, dum tri tagoj. Kiam ili forveturis, la urba konsilantaro venis laŭkutime prezenti donacon. Nu, krom la kutimaj manĝaĵoj, inter ili, bareleto da bongusta hela vino de Gery, ĉiu princo ricevis « centfunton » (42 kg) da blanka nugato kaj dukoj de SAINAIGNAN kaj de NOAILLES, kiuj komandis la eskorton, ĉiu 50 funtojn (20 kg).

Poste, kaj ĝis la Revolucio, al donaco de nugato estis farita al ĉiuj distingindaj vizitantoj. La fameco de la nugato de MONTELIMAR tre rapide disvastiĝis.

Komence, tri firmaoj kreiĝis por ekspluati nugaton : familio MEGE (nune kukejo VERDELET) en 1760, MICHEL en 1770, STOUPANY en 1787.

En 1837 kreiĝis la firmao ARNAUD-SOUBEYRAND kaj en 1840 la firmao DEJOUR. Tiu lasta poste fariĝis la uzino CHABET-GUILLOT.

Inter la du mondmilitoj, la nugatfabrikejoj multiĝis, la disvastiĝado de la nugato eksterordinare pligrandiĝis. La jara produktado de la almenaŭ dekvino da tiamaj uzinoj atingis la mirigan kvanton, 2.000 tunojn.

Intertempe, oportunaj pllibonigoj estis faritaj al la ilaro de la uzinoj. Plie, dank'al la lerteco de la fakaj laboristoj, oni almetis al la ordinara nugato ĉokoladon, fruktojn, kiuj konsistigos pliajn, ja tiom deziratajn frandaĵojn.

Instalitaj de ĉiu firmao, multaj vendejoj staras ambaŭflanke, laŭlonge de la bulvardoj kaj en la antaŭurboj, precipe en la antaŭurbo SANKTA JAMES. Dank'al ili, la vendo de la nugato ege kreskis, precipe pro la amaso da turistoj ĉiujare pli multnombraj sur la nacia vojo 7-a, kiu pasas tra nia urbo.

Artikolo publikigita en la ĵurnalo
« La Tribune de Montélimar »
Tradukita kun la permeso de ĝia redaktoro

R. LLORENS

★★★

COMMUNIQUÉ DE L'U.E.F.

Dons :

	NF.
S-ro DALINCHAMPT	2,00
S-ro DELACOURT	0,50
S-ro LEGRET	3,50
S-ro CROCHET	1,50
S-ro LESOIN	5,00
S-ro COUPEAU	2,25
S-ro DABEZIES	1,50
S-ro GOMEZ	0,50

Membres Bienfaiteurs :

F-ino PECHE, S-ino JOURDAN, S-ro LLORENS, F-ino DARDARIN, S-ro OMONT, S-ro PETIT, Ges-roj TORTEL.

Membre à Vie de U.E.F. :

S-ino LAVALLEE.

EN DERNIÈRE HEURE

Le Secrétariat de l'UNESCO à Paris vient de communiquer que le Comité Exécutif de cette organisation a décidé au cours de sa dernière session de commémorer en 1960 six grandes personnalités de l'humanité, au nombre desquelles se trouve le docteur Lazare Louis Zamenhof, qui prit l'initiative de la Langue Internationale Espéranto. Le Directeur Général de l'UNESCO a informé de cette décision tous les gouvernements des Etats-Membres et les a invités à participer aux commémorations...

(IGS n° 96).

★

INTERNACIA DIPLOMO PRI ESPERANTO

Dum la Varsovia kongreso la komitato de UEA starigis regularon pri Internacia Ekzamena Komisiono (vidu aldonon). Tiu komisiono IEK havas tre gravan taskon por plenumi en la estonteco de nia movado kaj estas tre dezirinde, ke la kapablaj gesamideanoj subtenu ĝian laboron.

Ĉiuj scias, ke sukceso en la lernejoj estas unu el la plej gravaj antaŭenpaŝoj por la sukcesigo de nia afero. Por atingi tiun sukceson, UEA, la landaj asocioj kaj la instruistaj asocioj vigle agadas. Pro tio agadas la kampanjo pri lernejoj organizata de S-ro Malmgren, pro tio ankaŭ en Varsovio la komitato de UEA ekklopodis pri plano por interŝtata konsento rilate al la instruado de Esperanto... Sed, se ni sukcesos, venos nepre la demando « Kiuj kapablas pri tia instruado, kian rajtigilon donas Universala Esperanto-Asocio pri lingvo-scio » ? La laboro de IEK celas pretigi respondon al tiaj demandoj, donante diplomon altnivelan pri lingvo-scio, pri alta kultura nivelo kaj pri kono de la movado. Ĝi ankaŭ kontrolos la konon de la kandidatoj pri instrumetodoj kaj pedagogio, kvankam ĝi ne per tio celas anstataŭi la enlandajn legitimilojn por instruisto.

Plue por ĉiuj celoj, propagandaj vojaĝoj, enkonduko de Esperanto en fakajn rondojn ktp. estas tre dezirinde, ke ekzistu granda forto de homoj vere kleraj pri la Lingvo Internacia. La utiligo de ĉi tiu diplomo estos, ke ĝi donu la necesan kvaliton kaj taŭgan kvalifikon al la ambasadoroj de nia afero.

Ni tial petas al ĉiuj, kies lingvo-scio akordas kun la postuloj de la regularo, kaj kiuj havas la necesajn atestojn, ke ili subtenu la ideon kaj grandnombre partoprenu la unuajn ekzamenojn. Ili okazos en Bruselo je du alternativaj datoj antaŭ kaj post la kongreso, la 30-an de julio kaj la 6-an de aŭgusto. En akordo kun la regularo estas eble, ke oni aranĝu aliajn ekzamenojn, se bezono por tio montriĝos.

La anojn de la komisiono kaj ties sekretarion oni poste anoncos. Intertempe sendu vian aliĝon, kune kun la kotizo de tri usonaj dolaroj, al S-ro N.R. Smith, Estrarano pri Kulturaj Aferoj, 75 South Ealing Rd., LONDON W.5. Britujo. Kotizojn oni ankaŭ sendu al la Centra Oficejo de UEA rekte aŭ per la landaj perantoj. Aliĝojn kaj petojn pri informo sendu al S-ro N.R. Smith.

INTERNACIA EKZAMENA KOMISIONO DE U.E.A.

I) CELO. — La Internacia Ekzamena Komisiono (I.E.K.) celas, pere de altkvalitaj ekzamenoj, al prepariĝo de lertaj Esperantistoj de lingva vidpunkto necesaj por plua vasta aplikado de la Lingvo Internacia en la diversaj kampoj de la kultura, scienca, teknika, moderna aktiveco.

II) TASKO. — La I.E.K. zorgas konsekvence pri internaciaj ekzamenoj okaze de Universala Kongreso aŭ de aliaj kulturaj internaciaj manifestacioj laŭ la decidoj de la Estraro de U.E.A.

III) KONSISTO KAJ FUNKCIO DE LA I.E.K. — La membroj de la I.E.K. estas nomataj de la komitato de U.E.A. La I.E.K. konsistas el 5 ĝis 7 membroj, kaj ĉeestas la ekzamenojn almenaŭ tri el ili.

La membroj de I.E.K. elektas inter si prezidanton kaj sekretarion.

La I.E.K. respondecas al la Estraro de U.E.A. kaj utiligas por sia laboro la centran Oficejon de U.E.A. en akordo kun ties direktoro.

Por esti elektitaj la membroj de I.E.K. devas esti universitataj profesoroj, kunlaborantoj de universitataj seminarioj, universitataj asistantoj. La komisiono rajtas alelekti gravajn personojn por helpi ĝin laŭbezone.

IV) KANDIDATOJ. — Povas kandidatiĝi por ekzameniĝo tiu, kiu prezentas ateston pri sukcese subtenita supera ekzameno por instruado de Esperanto en sia lando.

Por la landoj, kie ne ekzistas tiaj ekzamenoj, la I.E.K. postulos de la kandidato skriban antaŭekzamenon kaj indikon de la instruiteco. La I.E.K. decidos pri la kandidateco de la petanto.

V) EKZAMENOBJEKTOJ.

1) Gramatiko
2) Literaturo de Esperanto (originala kaj traduka)
3) Historio de la Esperanto-Movado
4) Terminaroj
5) Instrumetodoj
6) Pedagogio (por kandidatoj ne profesiaj instruistoj).

VI) LERNOLIBROJ KAJ TEKSTOJ KONSILINDAJ.

1) *Kompleta Gramatiko* de Fruictier
   Plena Gramatiko de Esperanto de Kalocsay-Waringhien
2, 3) *Historio de la Lingvo Esperanto* de Privat
   Vivo de Zamenhof de Privat
   Faktoj pri Esperanto de Lapenna
   La Esperanto Movado de Stop-Bowitz, Isbrucker
4) *Terminaroj* aperintaj en la eldonoj de U.E.A.
5) *Metodoj en Instruo de Esperanto* de Rakuŝa
6) *Pedagogia Revuo*.

VII) POSTULOJ RILATE LA SCION DE LA KANDIDATOJ.

1) Perfekta kono de ĉiuj gramatikaj kaj stilaj reguloj kaj formoj en parolo kaj skribo
2) Kono de la traduka kaj originala literaturo
3) Sufiĉe detala scio de ĉiuj pli gravaj eventoj en nia movado
4) Kono de la terminaroj laŭ la specialiĝo de la kandidato
5) Provleciono antaŭ la komisiono : klarigi gramatikon, sintakson, stilon.

"VIVO DE LA GRUPOJ KAJ FEDERACIOJ"

La Redakcio akceptas nur tajpitajn tekstojn en korekta Esperanto. Ni povas aperigi nur kliŝojn, sed NE simplajn fotojn.

(Kliŝo « Dauphine Libéré »).

S-ro Georges ROUX, prezidanto de « Bona Stelo », parolas antaŭ la nomplato de la nova strato.

BOURG-DE-PEAGE (Drôme).

La 13-an de decembro 1959, okazis en Bourg-de-Péage, frat-urbo de Romans, inaŭguro de Zamenhof-strato; ĉeestis S-ro H. Durand, Deputito, ĝenerala konsilanto, urbestro de Bourg-de-Péage; S-ro P. Didier urbestro de Romans; S-ro P. Deval ĝenerala konsilanto de Romans, kaj multaj konsilantoj de ambaŭ urboj; S-ro B. Malossanne, urbestro de St Jean-en-Royans, Honora Prezidanto de la Droma Esperanto-Federacio; S-ro Fillat Prezidanto de la Meti-Ĉambro; S-ro J. Asqueri, U.E.A.-delegito, Prezidanto de « Bona Stelo » de Romans kaj Bourg-de-Péage; S-ro G. Roux delegito en Bourg-de-Péage; S-ro R. Llorens Prezidanto de « Rodana Stelo » en Montélimar kun delegacio; S-ro Grousseau, Prezidanto de « Sunradio » de Vienne, kun delegacio; F-ino Ulrick Koch, filino de Deputito-urbestro de Schwarzembeck (Germanio)... kaj... delegacioj de gesamideanoj el Valence, Aubenas, Gigondas, Basternay, ktp.

La malvarmo ne permesis la antaŭviditan defiladon de la Urbdomo ĝis la Sport-parko, kie situas la nova strato.

Tamen post la inaŭguro ĉiuj rapidiris la Zamenhof-straton kaj rekuniĝis ĉe la urbdomo, kie la konsilantaro akceptis ilin por honorvino.

En la Hotel-restoracio Gilibert en Bourg-de-Péage, agrabla tagmanĝo ĉiujn kunigis ĉirkaŭ niaj urbaj Eminentuloj.

El « Dauphiné Libéré ».

(Kliŝo « Journal Union »).

GRUPO DE EPERNAY

EPERNAY (Marne).

Dum la jaro 1959:

En julio: La Sparnacanoj trapasis, dum tri tagoj, agrablan restadon en la kultura Esperanta Domo de Grésillon.

Belega sunita vetero kaj Gesinjoroj Micard kun la personaro kore akceptis la alvenantojn.

Ciuj ŝatis la viziton de la bieno kiu konsistas el 17 hektaroj da arbaro, parko kun multaj florbedoj: la plej bela montras kompreneble belegan verdan stelon, sub kverkoj pli ol cent-jaraĝaj, fiŝoriĉa lageto kun insuleto, malgranda farmo, frukto-kaj legomĝardeno, aerbanejo, tendkampoj, infana kaj sporta ĝardenoj.

Interne, la kastelo same estas agrabla, kun belaj salonoj kie troviĝas: fortepiano, radio, biblioteko, diversaj ludoj.

En tiu kultura domo, la lingvaj bariloj malleviĝas tuj kiam oni eniras la sojlon, kaj tie la Sparnacanoj provis praktiki sian scion pri la Lingvo Internacia, ĉar multnombraj eksterlandaj Samideanoj ĉeestis, same kiel ĉiun jaron.

La dimanĉon 19-7-59, S-ro Prefekto kun la urbestro kaj la Konsilantaro, en la ĉeesto de la reprezentanto de la Ministro pri nacia Edukado, baptis: « strato D-ro Zamenhof » kiu ligas la stacidomon al kastelo Gresillon. Baugé estas la 34-a franca urbo kiu havas esperanton straton.

En decembro: Omaĝo al D-ro L.L. Zamenhof. Per tuŝanta manifestacio, la Sparnacanoj digne festis la 100-jaran datrevenon de la naskiĝo de D-ro Zamenhof, genia iniciatinto de la Internacia Lingvo « Esperanto ».

Malfermante la kunvenon la prezidanto Abel Debaume, ĉirkaŭita de Ges-roj Serge Debar, sekretario; René Ferrand hepsekretario; Henri Hémart helpkasisto; André Malvy arkivisto; Vilemain, Mahy, J. Kirch, komitatanoj, deziras bonvenon al ĉiuj.

La prezidanto dankis S-ron J. Lemaire, urbokonsilanton, pro lia afabla ĉeesto kiu honoris la kunvenon; (li estas filo de René Lemaire, pioniro de la Esperanta Movado kaj rekte korespondadis kun D-ro Zamenhof).

S-ro Debeaume rememoris per ciferoj la kreskadon de la Lingvo.

1-a U.K.	en Bulon-ĉe-maro	(1905):	680 gepart.
9-a	Berno	(1913):	1200 .....
30-a	Londono	(1938):	1600 .....
44-a	Varsovio	(1959):	3259 ....

el 48 diversaj nacioj. Tiuj ĉi ciferoj elokvente montras la valoron de la L.I. kiu antaŭgardas la tutecon de la Naciaj Lingvoj por la plej bono de ĉiuj. Tial UNES-

CO akceptas Esperanton pro ties kultura valoro kaj kapablo iĝi komuna lingvo.

La prezidanto poste prezentis germanan esperantan familion, Ges-oj Becker kaj ilia nevino; nome de la grupo li donacis al S-ro Becker memoraĵon, tipe ĉampanan.

Esperante S-ro Becker dankis, poste deklamis du poemojn kaj faris ĵonglan numeron en nigra lumo.

Fine, oni projekciis kolorajn fotojn faritajn dum diversaj esperantaj ekskursoj.

El loka gazeto, esperantigis

Serge Petit.

LES ANDELYS (Eure).

De la fino de septembro funkcias Esperanto-kurso en la elementa por-knabina lernejo laŭ la Cseh-metodo. Ĝin partoprenas regule 16 knabinoj 9 ĝis 12-jaraj. La plej lerta ricevos kiel premion senpagan restadon ĉe la infankongreseto en Bruselo.

Komitato : (la Gepatroj de la infanoj)

Prezidantino : S-ino Denise CARON.
Vic-prezidanto : Paul BONNET.
Sekretario : S-ro Paul VASSEUR.
Kasistino : S-ino Denise VASSEUR.
Membroj : S-ro Jacques DESJARDINS.
S-ro Roland VEDIE.
Instruistino : S-ino Jeannine VINCENT.
Sidejo : Elementa lernejo : 8, Bd Néhou Les Andelys.

Kunvenoj : unu ĵaŭdon ĉiumonate, de la 14-a ĝis la 16-a horo.

BESANÇON (Doubs).

Post la ekspozicio okaze de la Zamenhof-datreveno, oni malfermis kurson en la kvartalo de Palente, nove konstruita « HLM » grupo, kun pli ol dek mil loĝantoj. La kurso okazas ĉiumerkrede vespere en la domo de unu el la lernantoj, S-ro Beaufrand, 35, rue des Jeannettes. Dek gelernantoj lernas kuraĝe. Jam du aŭ tri esperas viziti Bruselon.

En la urbo, alia kurso funkcias en la sidejo de Association Franc-Comtoise de Culture, 140, Grande Rue, ĉiuĵaŭde inter la 15-a kaj 16-a horoj. Ses geliceanoj lernas nian lingvon.

En alia nova kvartalo « Fontaine-Ecu » alia kurso gvidata de samideano Pocthier funkcias regule. Detaloj mankas.

Fine, en kvartalo « Saint-Ferjeux » samideanino instruas en sia hejmo ses geknabojn.

Ni do esperas ke la movado kiu post la milito, iom post iom ŝajnis mortanta en nia urbo, baldaŭ denove montros forton.

La esperantistoj povas kunveni ĉiumonate la unuan ĵaŭdon je la 20-1/2, kaj ĉiun trian dimanĉon je la 15-a horo, en la sidejo de AFCC, sed nun la tempo estas malfavora kaj ni bedaŭras, ke tiuj kunvenoj estas tre malmulte frekventataj. Tial, ni decidis provi ne fiksan daton de kunvenoj ĉu en AFCC, ĉu ĉe samideano, kiam estos necese. Kunvokiloj estos sendataj. La interesuloj bonvolu sendi sian adreson al S-ino Trésorier, 2, rue des Lilas.

BORDEAUX (Gironde).

En la kadro de la Zamenhof-Jaro, la Grupo organizis paroladon de Sro MAUREILLE, Akademia Inspektoro, kiu okazis la 21-an de januaro en la « Europa Domo ». Pro foresto de Sro Rektoro DELAGE, la kunveno estis prezidata de Sro VIELLE, prezidanto de « Union Girondine du Mouvement Européen ». Okaze de tiu kunveno aperis tri anoncoj en la Bordeaux-aj ĵurnaloj kaj du en la Radio-elsendoj kaj du favoraj raportoj en « Sud-Ouest » kaj en « la France ».

Antaŭe estis publikigita en « Sud-Ouest » parto de la artikolo aperinta en l'Année Zamenhof » pri la vivo de Zamenhof.

Aliparte dum la pasinta jaro la Grupo organizis ekspozicion en la « Centre Régional Pédagogique de Documentation ».

BOULOGNE.

S-ro Henri PHILIPPE, honora prezidanto de U.E.F. ĉeestis regionan kunsidon, kiun organizis la Nord-franca federacio kaj la lokaj geesperantistoj.

Post renkontiĝo ĉe « placo Zamenhof », okazis oficiala akcepto de la help-urbestro kaj amika bankedo.

La urbo GAUDRY estos la venonta rendevuejo.

CENTRA MONTARA FEDERACIO.

La 14-an de decembro 1959, « Thiers-Esperanto » kunvenis okaze de ĉiujara Zamenhof-festo. Oni pripalis la diversajn okazintaĵojn, inter tiuj la ekskurson de la grupo de Romans, oficiale akceptita de la Urbestraro ; S-ro Fernand Sauze la urbestro kaj ĝenerala konsilanto prezidis honorvinon je la prospero de Esperanto.

Pri la 44-a Universala Kongreso en Varsovio, partoprenis dek gesamideanoj en Thiers.

Esperanto-kursoj estas gvidataj en Nacia Metia Lernejo (ENP), de S-ro Dessapt ; la publika kurso, de fraŭlinoj Cros kaj Constancia. Oni antaŭvidis la partoprenon de kelkaj gesamideanoj, en Montélimar.

La grupoj « Konkordo » (Clermont-Ferrand) kaj « Thiers-Esperanto » deponis florgarbojn en la strato Zamenhof. Bankedon ĉeestis kvardeko da personoj, inter tiuj S-ro Chagnoux, Prezidanto de la Federacio de l'Centra Montaro. Dum la vespero S-ro Luis Lacour prezentis kolorfilmon pri Varsovio kaj S-ro Gaston Vidal nian esperantistan kulturdomon « Gresillon » per diapozitivoj.

La 23-an de novembro « Konkordo » organizis vesperon okaze de disdonado de esperantaj diplomoj ; la plej juna lernanto Ménéroux dekdujaraĝa estis varme gratulita. S-ro Michel, inĝeniero kiu gvidas Esperanto-

kurson en la fabriko Michelin, prezentis diapozitivojn pri Jugoslavio kaj S-ro G. Vidal pri « Gresillon » kaj la ĉirkaŭaĵoj de Baugé.

La 24-an de januaro 1960, la grupo « Konkordo » prezentis kolor-fotojn pri Polujo. La fakoj de agrokulturo, 4 Bd Trudaine, afable metis sian ĉambron je la dispono de la esperantistoj. S-ro Blanc, instruisto el Sancoins (Cher) prezentis belajn diapozitivojn kaj sonbendojn kun polaj folkloraj kantoj kaj muziko de Chopin. La tekstoj el franca kaj esperanta lingvoj bone elparolitaj plaĉis al la gesamideanoj, kaj neesperantistoj interese aŭskultis nian lingvon; notu, ke S-ro Blanc venis speciale el Sancoins por prezenti tiujn dokumentojn al la klermontanoj : ĉirkaŭ sepdek personoj ĉeestis; S-ro Bau, Profesoro pri fiziko en la liceo, kaj Prezidanto de « Konkordo », prezentis S-ron Blanc kaj diris kelkajn vortojn pri la valoro de Esperanto, kiu pli kaj pli disvastiĝas tra la tuta mondo; li dankis Sinjorinon Roux kaj Sinjoron Massard, kiuj reprezentantoj de UNESKO en Clermont honoris per sia ĉeesto tiun vesperon.

Nia prezidanto ankaŭ speciale dankis Sinjoron Lavarenne (1) profesoro de latino en la fakultato de Clermont, klarigante, ke eĉ la lingvistoj traktas Esperanton kiel veran lingvon.

Li dankis ankaŭ la Thiers'anojn, kiuj ĉeestis kun la sekretario de « Thiers-Esperanto », S-ro Dessapt teknika profesoro en ENP gvidas esperanto-kurson jam de multjaroj, tiun-ĉi jaron kvardeko da lernantoj studas nian lingvon (ne deviga kurso).

La ĉiujara kongreso de la Federacio de l'Centra Montaro okazis la 31-an de majo kun grava sukceso (120 partoprenantoj el 4 departamentoj) en Vierzon, dank'al sindonemo de S-roj Gitton, prezidanto, Requillard, sekretario, kaj S-ino Onrazac kasistino : ĉe la honorvino donacita de la urbestraro oni rimarkis la ĉeeston de S-ro Quehen, Inspektoro de Elementa Instruado, S-ino Bertrand, Direktorino de la Instruistina Lernejo de Bourges, kiu fervore laboras por sia grupo; S-ro Chagnoux, Prezidanto de la Nacia Federacio, dankis S-ron D-ron Merigat, urbestron de Vierzon; salutvortoj esperantlingve pere de S-ino Blanc, Instruistino; la regionaj gazetoj tre bone raportis kun fotoj pri tiu grava okazintaĵo.

La 21-an de januaro 1960, S-ro Gitton, instruisto kaj sindonema Esperanto instruanto, estis denove elektita Prezidanto de la grupo de Vierzon. Oni resumis la diversajn okazintaĵojn :

— S-ro Richou pasigis tri semajnojn en Reindsburg (germana urbo ĝemeliĝinta kun Vierzon) ĉe gesamideanoj, li ankaŭ renkontis tie jusgoslavojn kaj polojn.

— Kelkaj membroj ĉeestis la starigon de esperantista grupo en Cosne.

— S-ro Requillard, sekretario de la grupo, vojaĝis ĝis Israelo kaj baldaŭ faros paroladon kun prezentado de filmo pri tiu interesa lando.

Jen aliaj estontaj aktivecoj :

— Parolado de S-ro Blanc kun prezendato de diapozitivoj pri Polujo.

— Parolado pri Nederlando de instruistino el Sancoins.

— Parolado pri Reindsburg kun diapozitivoj de S-ro Richou.

— Oni ankaŭ parolos pri Esperantista Ekspozicio, Federacia Kongreso en Vichy la 15-an de majo 1960, Nacia Kongreso en Montélimar 4., 5., 6. junio, Kongreso de Savenay 27 ĝis 30. junio k.t.p.

Oni decidis instali grandan platon sur la tendumejo por montri utilecon kaj celojn de Esperanto kaj same por la ekspozicio-foiro.

Disdonado de libroj pri Esperanto al la urbaj kaj lernejaj bibliotekoj.

La 28-an de februaro la grupo « Konkordo » de Clermont-Ferrand invitas ĉiujn gesamideanojn partopreni la prezentadon de « Thiers — Varsovie », filmo farita okaze de la 44-a Universala Kongreso de Esperanto.

La Federacia Kongreso de la Centra Montaro okazos en Vichy la 15-an de majo 1960.

Bonvolu noti la provizoran programon.

Laŭ letero al Sinjoro Chagnoux sendita de S-ro Courtinat, provizora programo :

9 h.	: ekzamenoj
9 h. 30	: kunsido de la kongresanoj
12 h. 15	: honorvino de la Urbestraro
13 h.	: bankedo « hotelo de Monako » (10 NF vino kaj servmono enkalkulitaj).
15 h.	: varieteoj (filmo de Thiers pri kongreso de Varsovio).

Kotizo : 1 NF 50

edzinoj kaj infanoj : 1 NF.

La cirkuleroj estos dissendataj ĉirkaŭ la 15-an de marto.

La aliĝoj estos akceptataj ĝis la 5-a de majo.

(G. VIDAL)

DIJON (Côte-d'Or). — Sub la signo de la Verda Stelo, la Diĵona grupo festis la 100an. datrevenon de D-ro L.L. Zamenhof.

La 15an. de decembro, la membraro du G.E.D. (Diĵona Esperanto-Grupo) organizis ĝeneralan kunvenon, kies celo estis memorigi la 100an naskiĝan datrevenon de la « iniciatoro » de Esperanto, Dro. Zamenhof.

La vivo kaj verkaro de tiu, kiu donacis al la homaro, La Lingvon. Internacian estis rememorigitaj.

Sro. CUGNY Burgonja Federacia Prezidanto, legis poemon verkitan de la fama Polo, kaj Fraŭlino LEPINTE deklamis « Odon al Zamenhof » kiun skribis iam diĵona Esperantisto.

Plie, ni montris al la ĉeestantoj originalan dokumenton, t.e. poŝkarton, kiun sendis Sro. ZAMENHOF al iu korespondanto de nia urbo, dum la jaro 1910a.

Fine, la ĉeestantaro povis vidi diverslandajn poŝtmarkojn kun portreto de ZAMENHOF.

La tagordo enhavis ankaŭ moralan kaj financan rapor-

(1) Profesero Lavarenne, skribis plurajn librojn, kie li montras la valoron de Esperanto.

tojn. La sekretariino klarigis detale la aktivecon de la Grupo dum la pasinta jaro, t.e. gazetara informado — sendo de cirkuleroj al altrangaj lokaj personoj — prelego farita de Sro. RIBOT — malfermo de tri elementaj kursoj — organizo de Federacia kongreso — partopreno al nacia kongreso — prelegeto kaj ekspozicio ĉe pulmomalsanulejo « La Trouhaude » (apud Diĵon) — kreado de lerneja esp. kurso ĉe knabina lernejo VOLTAIRE (30 lernantinoj).

Post legado de financa raporto, la ĉeestantaro elektis siajn Konsilantaron kaj Estraron.

Estis elektitaj :

Kiel Konsilantoj : Sroj. QUARRE, laborestro — BIDEAU, Ĉefestro de Mekanografia Centro — CUGNY, Urbaj Oficoj — ARMATTE, Instruito — Fino. FERRY, Direktorino de knabina lernejo VOLTAIRE — Sino. BIDEAUD, Profesorino — Fino. LEPINTE, Sekretariino — Sro GUY, Horloĝisto.

Nia nova estraro konsistas el :

Prezidanto : S-ro Camille QUARRE, submastro, 17 Boul. Voltaire, Dijon.

Vic-Prezidanto : Antoine BIDEAU, ĉefo de mekanografia centro SNCF, Tour Gabriel, appt 14, Bd Mansard, Dijon.

Sekretariino : F-ino Madeleine LEPINTE, sekretariino, 22 rue des Perrières, Dijon.

Kasisto : S-ro CUGNY, urba, oficisto, 14 rue Auguste Brullé, Dijon.

Ciuj estas M.A. de U.E.A. kaj M.R.F. de U.E.F.

LILLE.

Tri ĵurnaloj raportis pri klub-kunvenoj, kies ĉefaj temoj estis : la vivo de Dro Zamenhof, eksterlandaj vojaĝoj, la proksima Universala Kongreso kaj la estontaj traduk-maŝinoj.

LIMOGES (Haute-Vienne).

Ĝenerala kunveno okazis la 4an de decembro 1959.

Jen la nomoj de la komitatanoj :

S-ro GICQUEL prezidanto. F-ino ARTIGAUD vic-prez. kaj sekretariino. S-ro MATHIEU kasisto. F-ino BARRET, S-roj BURELOUT, JAKUBOWICZ, MESPLEDE, MORICEAU PELLOUX, RIBARDIERE.

Kurso por komencantoj komenciĝis la 11-an de decembro 1959. Ĝi okazas ĉiuvendrede de la 19a ĝis la 20a Ĝin gvidas S-ro Gicquel.

Zamenhofa tago. La 16an de decembro S-ro Gicquel, prezidanto, konversaciis ĉe Radio-Limoges dum la parola ĵurnalo pri Zamenhof kaj la Interna Ideo.

NEMOURS (Seine-et-Marne).

S-ro André Andrieu petas nin anonci, ke li ne plu zorgas pri la revuo « *Vegetarano* » nek entute pri la *Vegetara Esperanto-Movado*. La interesuloj sin turnu al S-ro Jehez kel Dom, Vegetara Kolonio Amirim, Merom Ha' Galil, Izraelio.

PARIZO (Seine). — La Zamenhof-jaro !

Pri ĝi, oni multe fotadis, paroladis, skribadis en ĉiu angulo de la mondo ; eĉ ankoraŭ nun skribas... sed pri okazintajoĵ, ĉar jam finita ĝi estas !

La 15-an de decembro, en la kutima aŭditorio de Sorbono, okazis por la Pariza Grupo la lasta manifestacio.

En la ĉeesto de la nepo de D-ro L. L. Zamenhof prelegis Prof. Gaston Waringhien — ĉu oni bezonas lin prezenti ? Li elvokis la emocian kaj zorgeman vivon de L.L. Zamenhof ; kun sia kutima precizemo li sciis plene interesi la ĉeestantaron pri certaj aspektoj de tiu vivo, ne sufiĉe konata de multaj el ni.

Kia plezuro por la plimulto, tiel agrable aŭdi la Lingvon... ĝi fluis pura, bela, eĉ poezia, bildigante al ni diversajn aspektojn de la Majstra vivo.

Sed, kial do... malofte ni povos tiele ĝui la Lingvon ? Ĉu vere la spertaj Esperantistoj estas tiel malmultaj ? Kio do mankas por fari same ? Certe la alkutimiĝo, ĉar tro facile inter ni aŭdiĝas la nacia lingvo... ĉar tro ofte la grupaj kunvenoj estas vizitataj de granda amaso ! ! ! Pluraj lernas la Lingvon, foje skribas aŭ legas ĝin, bedaŭrinde ne ofte klopodas ĝin paroli... Tamen alkutimiĝo estas dua naturo, ĉu ne vere ? (ĉeestantino).

ROMANS (Drôme). — Groupe Bona Stelo.

Sukcesis en 1959 :

ATESTON PRI LERNADO

S-ro Boussige — S-ro Fave — S-ro Grimaud.
S-ro Guillermond — S-ro Junillon.
S-ro Sarrion — F-ino Delegue — F-ino Loubatière.
F-ino Michelon, — F-ino Morel, — F-ino Perez, F-ino Tezier.

ATESTON PRI SUPERA LERNADO

S-ro Sarrion, S-ro Grimaud, S-ro Junillon, F-ino Tezier.

ATESTON PRI KAPABLECO

S-ro Mazade, S-ro Rouchier, F-ino Corsat.

Kursoj : merkrede, jaŭde, vendrede.

Eventuale se kelkaj havos intereson : esperanto-fako ĉe « RALLYE CAMPING CARAVANING » en la arbaro de « Lente », 30 km de Romans, sidejo de « Bona Stelo », 31, rue Pêcherie, Romans (Drôme).

ROUBAIX-TOURCOING.

Laŭ la eblecoj kaj antaŭa interkonsento, gesamideanoj estas pretaj gastigi dum kelkaj tagnoktoj eksterlandajn spertajn geesperantistojn survoje al la Universala Kongreso de Bruselo. Proponojn sendu al « Roubaix-Esperanto », 7, rue Saint-Saëns, Wattrelos (Nord).

SAINT-AVERTIN (Indre-et-Loire).

Okaze de la 15-a de decembro estis organizita informada ekspozicio kaj disdonitaj la broŝuroj honore

al D-ro L.L. Zamenhof : sekve de tio estis malfermita kurso kun ok gelernantoj.

SANCOINS (Cher).

Spektaklo « POLLANDO 59 » (koloraj lumbildoj popolkantoj komentoj en franca kaj Esperanta Lingvoj), jam prezentita antaŭ pli ol 1000 gespektantoj, vekas interesiĝon pri Esperanto.

TARASCON (Bouches-du-Rhône).

En la gimnazio vekiĝas interesiĝo pri Esperanto : S-ro Buccarelli intencas gvidi kurson.

TOULOUSE (Haute-Garonne). — Programo 1960.

Ĉiuj kunvenoj okazas en la Pedagogia Muzeo (3, rue Roquelaine, Tuluzo).

— *La 31-januaro,* je 15-a :

« *La internacia paco kaj nia pensmaniero* » de E.J. Weber (parolado en la 23-a kongreso de la Novzelanda Esperanto-Asocio) — Humuraĵo : « *La Unua Am'* ».

— *La 21-februaro,* je 15-a :

Ĝenerala jarkunveno : « *Paca metodo de interŝtata kunekzistado* » de Prof. Ed. Privat (kvar elsendoj de Radio-Berne) — Humuraĵo : « *La fuŝedukita papago* ».

— *La 13-marto,* je 15-a :

Paroladeto pri Belgujo : « *Bruselo kaj la 45-a U. K.* » de D-ro A. Baur en Radio-Berne paroladeto pri : « *La 4-a nacia lingvo de Svislando* » — Humuraĵo : « *La Fantomo* ».

— *La 9-aprilo,* je 21-a :

Esperanta filmo. — Paroladeto de D-ro A. Baur en Radio-Berne : « *La personeco de Henri Pestalozzi* ». — « *Omaĝe al D-ro L.L. Zamenhof* » de Prof. Ivo Lapenna.

— *La 10-aprilo,* je 9 h. 30 :

Kongreso de la Tuluz-Pirenea Federacio. je 12h.30 : komuna manĝo (sin anonci de nun). — je 15-a : « *La lando kies reĝo estas orkestrestro* » (dana muziko). — « *Diabloj plugis la kampojn* » (dramo).

— *La 15-majo,* je 15-a :

Radio-Zagreb : Joso Slat : « *Bosnio kaj Hercegovino* » ; — Joso Slat : « *La Respubliko Slovenio* ».

— *La 12-junio,* je 15-a :

Joso Slat : « *La popola Respubliko Makedonio* » — Mirko Manosic « *Vojvodino* ».

> *RIM :* Ni atentigas ĉiujn pri tiu ĉi programo de la Tuluza Societo : estas preferinde programi, ol lastminute improvizi ! (La Redakcio).

***

KONGRESO de la Tuluz-Pirenea Federacio :

Ĉi tiu kongreso okazos en Tuluzo la 9-an kaj 10-an de aprilo 1960 : ĝi estas ĝemeliĝinta kun tiu de G.E.E. *Tagordo de la 10-a de aprilo, je la 9-a30 :*

— Restarigo de la Federacio : elekto de komitato.

— Renkontiĝoj-ekskursoj de la Federaciaj geesperantistoj.

— Nacia Kongreso en Montélimar (5-junio 1960).

VALENCIENNES (Nord.)... montras novan vivon...

Tie, la Esperanta Grupo utile propagandis, organizante ekspozicion kaj prelegon de s-ro Bouquin, muzik-instruisto : el Lille (dimanĉon 25-okt.).

En la gazetoj « Voix du Nord » 30-okt. kaj 6-nov., « Le Courrier », 31-okt., aperis artikoloj kun fotoj de tiu efika laboro. Nova kurso estis malfermita.

Gratulojn al pioniro... ĝis triumfo...

VIENNE (Isère)

Tiun ĉi jaron nia Grupo tre vigle funkcias.

— 19-10-59 : Malfermo de la kursoj en Collège Ponsard. Unuagrada kurso, gvidanto, S-ro Cellier, 12 lernantoj. Duagrada kurso, gvidanto F-ino M. Reynaud, 14 lernantoj.

— 6-12-59 : Ni amike festis la jubilean datrevenon de Zamenhof. Matene, S-ino Uline parolis pri la vivo de Zamenhof, kiun ŝi persone konis. Ŝi emocie rememorigis pri sia renkonto kun la Majstro, kiu kisis ŝin, ĉar ŝi tiam estis knabino.

Poste la partoprenintoj al la Kongreso de Varsovio, kaj la kulturaj semajnoj en Münchenwiller (Svislando) raportis pri tiuj interesaj vojaĝoj.

La tagmanĝo kunigis 40 samideanojn, inter ili kelkaj venis el Liono, Romans, Valence.

Posttagmeze, amuza festo ĝojigis ĉiujn.

— 13-12-59 : 14 vienanoj ĉeestis la solenan inaŭguron de la strato Zamenhof en Bourg-de-Péage.

— 20-12-59 : Ni partoprenis la feston de la Liona Grupo.

VIERZON (Cher).

ESTRARO DE LA GRUPO :

Honora Prezidanto : S-ro POISSON Gaston (78 jara), 48, avenue Edouard-Vaillant, Vierzon (Cher).

Prezidanto : S-ro GITTON Pierre, 23, rue Karl-Marx, Vierzon.

Vic-Prezidantino : S-ino BARSACQ, 10, rue de la Poterie, Vierzon.

Sekretario : S-ro REQUILLARD Jean, La Croix-Moreau, Vierzon.

Vic-Sekretario : S-ro RICHOU Claude, 30, cité du Verdin, Vierzon.

Kasisto : S-ro SALMON René, 43, rue Karl-Marx, Vierzon.

VIRE (Calvados).

1°) La kurso de S-ro Saperas (instruisto, Le Viverat) rekomenciĝis en novembro. En ĝi partoprenas pli ol dudek gelernantoj 8-10 jaraj. La kurso okazas ĉiun sabaton de la 17a ĝis la 18a en la klasĉambro (gimnazia) de S-ro Saperas.

2°) Mi gvidas kurson kun tri instruistinoj. La kurso okazas ĉiun lundon de la 17a 45 ĝis la 19a en la domo S-ro Saperas.

3°) La Varsoviajn elsendojn mi bone aŭdas per ondo 42M 11 (malpli bone per ondo 249M). Pola Radio estas gratulinda pro tiaj oftaj, longdaŭraj elsendoj !

4°) En novembro S-ro A. Ribot vizitis la Vire'ajn lernejojn (Collèges de Garçons et de Filles, Centre d'Apprentissage) kun bona sukceso precipe ĉe « Collège de Jeunes Filles », kie multaj junuloj aĉetis lernolibrojn.

LEGRET.

WATTRELOS.

Amikaj kunvenoj okazas la unuan dimanĉon de ĉiu monato ĉe la sekretariejo — 7, rue Saint-Saëns — inter la 10 kaj la 12a horo. Temoj de la proksimaj kunsidoj : tradukaĵoj ; radio-programoj ; konkurso de Ljubjlana, ktp...

INTERNACIA RENKONTO.

Instige de U.E.F., la grupo « BONA STELO », 31, rue Pêcherie, ROMANS (Drôme) FRANCUJO, organizas internacian antaŭkongreson de la 23a ĝis la 29a de julio, en la montregiono *VERCORS*, kie okazos la XXIa renkontiĝo de la Internacia Federacio de Tendumado per tendoj kaj loĝveturiloj.

VERCORS estas tre pitoreska regiono de la Antaŭalpoj kun pintoj ĝis 2500 metroj altaj super marnivelo. La loko de la tendejo estas vastaj herbejoj (420.000 kvadrataj metroj, alteco 1000 metroj), meze de la majesta « ARBARO DE LENTE » apud Saint Jean en Royans. Ĝi estas facile atingebla per belaj, modernaj, asfaltitaj vojoj. Aliĝoj ĝis la 1a de junio 1960 : 1 persono = 5 N.F. (15 steloj) por junuloj malpli ol 21 jaraj : duona prezo, por junuloj malpli ol 15 jaraj : senpage.

Aliĝoj kaj pliaj informoj ĉe BONA STELO 31, rue Pêcherie, ROMANS (Drôme) FRANCUJO.

Centro por Esperanto en la komerco, industrio kaj turismo

MILANO

Alvoko al la tutmonda delegitaro.

Estimata delegito de U.E.A., bonvolu turni al ni iomete vian atenton, certe ni skribos pri afero interesa kaj grava ANKAŬ POR VI.

Estas konstato, ke al la Delegitoj — por utile agi por Esperanto en la koncerna medio — necesus havi la plej taŭgajn rimedojn por montri... por konvinki, ke Esperanto estas lingvo facila kaj *utila*.

La Esperanto-Movado disponigas multajn rimedojn por la enkonduko kaj disvastiĝo de la Lingvo Internacia. Sed por la *Fak-Delegitoj*, kiuj precipe agas en la medioj de industrio, komerco kaj industrio, necesus havigi ion, kio montrus la praktikan uzeblecon de la lingvo en la internaciaj rilatoj. Ni devus montri al komercisto kaj industriisto, ke Esperanto estas sufiĉe perfekta kaj facila por esti uzebla en ilia medio, kaj pruvi, ke ĝi estas uzebla kaj JAM UZATA de entreprenoj tra la mondo.

LA MILANA ESPERANTO-GRUPO, kun la aprobo de U.E.A. kaj I.E.F. komencis iniciaton, kiu celas kolekti, katalogi kaj poste presigi nomojn de entreprenoj, kiuj kapablas uzi la lingvon. Sufiĉas, ke la estro aŭ unu oficisto povu skribi kaj respondi esperantlingve.

LA MILANA ESPERANTO-GRUPO ne estas ia speciala grupo kompare kun aliaj Esperanto-Grupoj. Nenia speciala rajto aŭ devo instigis la anojn de M.E.G. komenci tiun iniciaton. Jam en autaŭaj jaroj ni laboris por io simila, kiun poste detruis pluraj militoj. Nur tiaj spertoj naskis en ni la decidon starigi en la grupo mem la Centron por enkonduko de Esperanto en la mediojn de industrio, komerco kaj turismo.

Jam de pluraj monatoj ni laboras pri la kolektado de tiuj nomoj. Nun ni estus eĉ pretaj presigi la unuan liston, sed dum ni pretigas ĝuste la presadon, la Esperantistoj de la tuta mondo bonvolu sendi al ni pliajn adresojn tiel, ke la unua listo estu longa, impona kaj pruviga.

LA CENTRO POR ESPERANTO EN INDUSTRIO, KOMERCO KAJ TURISMO, estrata de veraj Esperantistoj, ne celas gajnon, profiton aŭ similon ; ĝia sola celo estas servi la disvastiĝon de Esperanto.

C.E.K.I.T.

PROTESTA LETERO

Tuluzo, 14 dec. 59

Al la Redakcio
de Franca Esperantisto

Sinjoro Redaktoro,

Kiam antaŭ kelka tempo mi okaze petis informon pri la apero de mia recenzo pri « retoriko » de Prof. I. Lapenna, Sinjoro P. Ciliga, ĉi-jara Redaktoro de Franca Esperantisto, respondis, ke ĝi baldaŭ aperos... sed eĉ ne unu vorton li diris pri sia intenco aldoni ian komenton al la teksto.

Nu ! Imagu mian miron, kiam mi — samtempe kiel iu ajn leganto — legis, post mia recenzo, « SUPLEMENTON », kiu atingas amplekson de preskaŭ tri kvaronoj de mia teksto !

La kutimo estas averti aŭtoron, kiam iu alia lin atakas, por ke li povu samloke respondi. Sed ĉi tie la redaktoro mem — sen komuniki ion ajn — aldonis duan recenzon ! Mi koncedas, ke li estus povinta aldoni en kelkvorta piednoto, ke, laŭ li, la aŭtoro de Retoriko eble ne sufiĉe insistis, ke la teorio de Marr ne estas akceptebla ; mi eĉ estas preta koncedi, ke li tie povis anonci sian specialan studon super la problemo. En tiu studo li komentus la evoluon de la opinio en la mondo kaj en Sovetio pri la soveta lingvisto Marr. Tia farmaniero estus korekta kaj konstrucela. Sed tri kvaronoj de paĝo ne estas kompareblaj kun piednoto !

Sendepende de la pravo aŭ nepravo de la aŭtoro de Retoriko, tia farmaniero estas netolerebla kaj mi alte protestas kontraŭ tiaj procedoj...

Sed estas multe pli : ni parolis nur pri la formo de la « Suplemento ». Ni nun aliru ties esencon. Ĝi fakte riproĉas al Profesoro Lapenna aperigon de ja ses-paĝa ĉapitro (en verko de pli ol 250 paĝoj), kie sub titolo de « Multlingveco al unulingveco » estas priparolita ĉefe la teorio de la ruso Marr. Tiu teorio de Marr, speciala konkreta kazo de unu el la eblaj hipotezoj pri la formiĝo de la lingvoj, laŭdire estus sen scienca fundamento. Kaj laŭ la opinio de nia redaktoro ĝi devus ne esti menciita en la libro. Povas esti, se ni kredas lin, ke laŭ la normoj de la lingvistika scienco estas malpermesite citi kaj priskribi la teoriojn ne aprobitajn de la lastaj eminentuloj. En aliaj sciencoj tiaj malpermesoj ne ekzistas. Estas, male, kutimo citi ĉiujn eblajn hipotezojn, precipe en kazoj kiam definitiva solvo de problemo ne jam estas *certe trovita kaj pruvita*. La sana prudento indikas, ke eĉ se Marr ne ekzistus, Lapenna devus verki paragrafon pri tiu ebla hipotezo : « de multlingveco al unulingveco ». Oni eĉ povus lin riproĉi, se li forgesus tian hipotezon : ĝi preskaŭ mem prezentiĝas, inter aliaj al ĉiu, kiu iom pripensis la problemon ; ĝi ja estas la nura antitezo de alia hipotezo : « de unulingveco al multlingveco ». Ĉu tiu ĉi aŭ tiu alia hipotezo estas ĝusta aŭ ne, estas jam tute alia demando kaj *nur tie* povas komenci la scienca laboro. Finfine, hipotezo — ĝusta aŭ ne — estas nur laborilo por la sciencisto, provizora skafaldo sur kiu li plu konstruas. Sed sufiĉas ne esti hipnotigita, kiel freŝbakita fakulo ofte riskas esti, por konstati, ke efektive Lapenna prezentis la diversajn eblajn hipotezojn de la Dia kreado de la lingvo ĝis tiu priparolita, samnivele. Ke la lasta hipotezo havas la sentimentan preferon de la aŭtoro estas evidenta, sed same evidentas, ke li aprobas malgraŭ ties allogoj, nek en sia tuteco, nek precipe en siaj detaloj, la teorion de Marr mem. Tute aparte — kaj same en la dua kiel en la unua eldono — oni ja sentas, ke Lapenna raportas kiel anekdoton la famajn kvar prasilabojn : almenaŭ mi mem post lego ne ligis ian ajn gravecon al la fonetika eksteraĵo de la kvar nomitaj prasiloboj ; la esenco ja estas aliloke ! Mi opinias, ke nur se oni jam estas alergia kontraŭ tiu Marr'a teorio, oni povas tiel potence kaj mistrafe reagi : oni tiam eĉ preterlasas rimarki — kaj pli grave, rimarkigi ! — ke Lapenna mem dufoje skribas, ke li ne povas plene aprobi la rusan lingviston ! Kaj prisilenti tion en tia kritiko sufiĉe similas al manko de objektiveco. Male ! La redaktoro eĉ skribas : « la aŭtoro adoptas la materialisman teorion de tiu sciencisto pri la formiĝo de la lingvoj » ! Oni bone notu, ke rigardi la lingvon socia fenomeno, kiel faras Lapenna, neniel povas esti identigita al la teorio de Marr...

Mi aldonu nun kelkajn vortojn pri la konkretaj argumentoj de la redaktoro.

Unue temas pri kelkaj eltiraĵoj de recenzoj rilate al la unua eldono ; sed ja temas pri *dua* eldono !

Due temas pri S-ro prof. Martinet, kiun mi konis, kiel licean instruiston pri angla lingvo. Eks-direktoro de IALA, tiu alia Blinkenbergo malakceptas Esperanton kaj asertas, ke ĝi ne funkcias ! Dube, ĉu tia homo kapablas havi objektivan opinion ekster sia fako. Prefere S-ro Ciliga mem studu la verkojn de Marr, kiuj certe ne kreiĝis el nenio. Ni antaŭĝojas ekkoni liajn objektivajn konkludojn. Ili certe pli valoros — ili estu jesaj aŭ neaj — ol la nepesitaj deklaroj de eĉ eminentulo.

En dua parto estas abunde cititaj pecoj el recenzo de Paŭlo Skarup, studento pri lingvistiko. Recenzo, kiu kritikas la samajn ses paĝojn... sed nenion diras, aŭ preskaŭ pri la cetero. Sed Paŭlo Ciliga ignoras la rebaton, kiun Prof. Lapenna aperigis (Esperanto et Culture, junio, p. 38-39) kun cito de Profesoroj Collinson kaj Waringhien. La diroj de Skarup certe ne valoris citadon !

Konklude, mi protestas ne nur kontraŭ la formon de tiu suplementado, sed ankaŭ kontraŭ ties esencon. Ĝi estas entute ofenda al la recenzinto kaj misprezenta por la verko recenzita.

Sekve mi petas publikigon de tiu letero en la proksima numero de Franca Esperantisto.

Sincere salutas
Andreo ALBAULT

LA DEJORA KLAĈISTO

En la unuaj tagoj de la nova jaro mi malvole aŭdis la jenan konversacion, kiu multe scivoligis min ; tial mi ĝin raportas al vi kun la espero, ke al vi ĝi plaĉos kaj havigos la saman plezuron, kia estis la mia.

— He, amiko mia, kiel vi ?
— Ba, kiel pasintjare...
— Bone ! Tio trankviligas min.
— ... !
— Vi ankoraŭ ne estis « sinteze enpiramidigita »...
— En-piramid-igita ? Hm ! Kio okazis al vi ?
— Ŝŝ ! En decembro mi ja estis !
— Ĉu ? Kaj kompreneble doloras al vi pro tio !
— Tute ne ! Vi ne trafis.
— Ha !... Kiel kancero, sendolora...
— Jen mia formulo : « UEA, °HXz-5/6 »
— Hm ! Ĉu tiel gravas la malsano ?
— Mi ne scias... sed ne min ĝi koncernus.
— Nu, finfine, ĉu vi klarigos al mi, pri kio temas ?

— Simpla afero ! Ĉe la jarfino mi havis la surprizon ricevi strangan gazeton : ĝi estis sendita de persono, ne konata de mi, kaj sur la adreso estis aldonita la « formulo ». La stranga gazeto estas presita en ne malpli strangaj ĉefe du lingvaĵoj. El ili mi tamen sukcesis rekoni unu kiel proksimume francan, kaj la alian mi konjektas kvazaŭ dialekto de la unua, ĉar verfakte al ĉi tiu similas ĝi tiagrade, ke trudiĝas la impreso legi tekston de la X-a j.c... Sed ţio ĉi ne estas la plej grava karakterizaĵo de la ĉefverko.

— Eble, la tuto estas nura distraĵo de lingvisto, kies dormon ĝenas la progreso de La Lingvo Internacia ! Tiel perforte multo da lingvistoj volas ekokupi lokon sub la suno !

— Nu, certaĵo ! Sed la ĉefa afero estas, ke tiu ne konata sinjoro, kiu sin nomas mem « Direktanto, Fondinto, Redaktanto » de la gazeto, verŝajne uzas la jarlibron de UEA, kvankam li ne estas membro de la asocio ; kaj, sendante sian pamfleton, li semtempe vin « enformuligas » — kvazaŭ alpinglitan papilion, — sur unu el la dek platformoj de sia piramido.

— Jen komforta pozicio : vi estas nun kiel Keopso, Ramseso... en piramido ! Kaj supozeble trafos la saman sorton ĉiuj UEA-delegitoj, kies adresojn tiu « piramideca sintezisto » ĉerpos tra la jarlibro.

— Lo ! Aŭskultu la plej ridindan. Sur la paĝo 1 (ne konfuzu kun la paĝo 0) li ĉefine alvokas vin eĉ por profiti... je kvieta forpaso, nome : « bénéficier d'un quiet trépas pansophe économique » (mi bedaŭras pri la traduko de la du lastaj vortoj, ĉar tiuj ĉi estas pli ol dubsencaj en la franca !)

— Tiel ! Senaverte li invitas...
— Tiel ja ! Nenio nova sub la suno, eĉ ne la sunfrapoj !

VERRIDO.

***

KORESPONDO-SERVO

Vidu la regularon sur p. 115 de la « Revue Française » (1959). Se vi deziras eksterlandajn korespondantojn, ne aperigu anonceton en la esperanto-gazetaro : vi ricevos tro multe da respondoj kaj nescios kion fari. Prefere kolektu ĉiujn petojn de viaj gegrupanoj kaj sendu ilin al mi : pli rapide kaj pli laŭ viaj deziroj vi estos servataj. Disponeblaj adresoj en la jenaj landoj Bulgarujo. Ĉeĥoslovakio, Jugoslavio, Polujo kaj Sovetunio.

Kursgvidantoj, profesoroj kaj gelernantoj kiuj deziros eksterlandajn korespondantojn, bonvolu kiel eble plej frue skribi al mi. Ne atendu la finon de la kurso, ĉar tiam mi estos superŝutita per korespondo-petoj kaj vi riskos atendi longe.

Skribu al Madame Vincent
13, Avenue de Gaulle
LES ANDELYS (Eure)
FRANCE

ESPERANTISTA KULTURDOMO
Kastelo « GRÉSILLON »,
Baugé (M.-et-L.) Francujo. Tel. 34

RESTADOJ DUM LA JARO 1960

Paskaj libertempoj : 3-an de aprilo, — 17-an de aprilo, kurso de Esperanto — Konversacioj — Bindartoj, ktp.

Dum somero 1960.

La kastelo « GRESILLON » estos malfermita de la 15a de junio ĝis la 20a de septembro.

1-a Periodo : 15-an de junio — 30-an de junio, kurso de Esperanto por komencantoj — Turismaj karavanoj — Ripozo.
2-a Periodo : 1-an de julio — 14-an de julio, kursoj de Esperanto (1-a kaj 2-agrada) — Diversajoj.
3-a Periodo : 14-an de julio — 24-an de julio INTERNACIA RENKONTIĜO : Prelegoj Diskutoj — Ekskursoj ktp.
4-a Periodo : 25-an de julio — 6-an de aŭgusto, Francaj kursoj por Eksterlandanoj pere de Esperanto.
5-a Periodo : 7-an de aŭgusto — 28-an de aŭgusto, Esperantistaj kaj kulturaj semajnoj : tri kursoj de Esperanto.
6-a Periodo : 28-an de aŭgusto — 11-an de septembro, Praktika kaj supera kurso de Esperanto sub la aŭspicioj de UEF.

Direktoro : S-ro Ribot

7-a Periodo : 11-an de septembro — 20 an de septembro, Ripozo kaj diversaj kunvenoj.

Petu sciigojn : Kastelo de « Grésillon », Baugé (Maine-et-Loire) Francujo.

POR LA LINGVOAMANTOJ...

NIA TRADUKA KONKURSO

Solvo de la teksto n° 19
(F.E. n° 184)

DANS UN GRAND MAGASIN MODERNE...

Le chef de rayon. — Pour la dernière fois, Polycarpe, voulez-vous me faire disparaître ce petit pain au jambon ! Vous ne remarquez donc pas cette dame sur le trottoir, qui regarde notre devanture avec un vif intérêt ? Je suis sûr qu'elle va entrer.

Polycarpe. — Ne vous fâchez pas, chef. J'avale la dernière bouchée et maintenant je suis tout à la disposition de cette dame.

Le chef de rayon. — Non ! et non ! Cette fois-ci, c'est moi qui m'occuperai d'elle. Vous n'avez pas tellement su y faire avec la cliente qui vient de partir. C'est inadmissibble, Polycarpe, qu'une cliente quitte notre magasin sans avoir rien acheté.

Polycarpe. — Mais elle voulait un truc... cosmétique pour noicir ses cheveux blancs; est-ce ma faute à moi si nous n'avons pas ce genre de teinture ?

Le chef de rayon. — Un commerçant débrouillard lui aurait vendu notre fâmeux cirage à chaussures. Il fait aussi merveille pour peindre des cheveux blancs. Mais, silence à présent, voici ma cliente qui vient. Regardez bien comment je vais faire affaire avec elle...

Extrait de « La Cliente Distraite »
« Les Planches en Gaité »
de Raymond Schwartz.

TRADUKA KOMENTO

Facila teksto : rezulto bona. Tamen, la traduka intereso kuŝis en la elekto de ĉiutagaj francaj dirmanieroj, taŭgaj por esprimi la specialan etoson de tia dialogo. Ne nur de la ideoj, sed ankaŭ de la sentoj, tonoj kaj sintenoj oni prove devis trovi la esprimojn. Ne ĉiuj trafis la celon.

1. — *fine jam.* — Tia esprimo supozigas, ke ne unuafoje la ĉefo admonas sian oficiston, ke la ĉefo ekscitiĝas do; kaj necesas traduki la emocion.

2. — *Polikarpo.* — Fantazia nomo forĝita el grekaj vortoj : la korekta transskribo en la francan estas : *Polycarpe.*

3. — *montrejo.* — Generala vorto al kiu plej bone respondas la franca : *devanture.*

4. — *Ne koleru.* — Psikologie subulo ne uzus la francan vorton *colère :* ĝi estas iom eksplodiga !

5. — *Mi formanĝas... kaj nun.* — Interesa provaĵo de S-ro Penot : *Le temps de finir la dernière bouchée, et je suis...* Bedaŭrinde ekestas en tia esprimo nuanco de futuro, kiun kontraŭdiras la adverbo *nun.*

6. — *Ne! Ne!* — La ripetado de la negacio ege pligrandigas ĝian valoron, multe pli ol la nura ripetado de *non,* ĉar ties vokalo estas nazale obtuza. S-ro Penot bone sentis tion kaj prave tradukis per *Non! et non!* por estigi paŭzon inter la du negacioj kaj tiel altiri la atenton pri la nepra volo de la ĉefo.

7. — *kosmetik-aĵon.* — La akcentita sufikso *aĵon* perfidas la *bonan* opinion de Polikarpo pri la kosmetikoj ! Oni tuj divenas la tonon.

8. — *tian tinkturon.* — Ĉu vere estas ankoraŭ necese diri, ke *tia* ne estas samsignifa kiel *tiu* ?

9. — *lerta.* — « *habile* », certe; sed en la nuna okazo oni pli volonte dirus *débrouillard* por resti, almenaŭ, deca !

10. — *perfekte taŭgas.* — Notinda provaĵo de S-ro Fourtier : *Elle convient aussi à merveille...* Pli simple en komercista lingvaĵo : *faire merveille.*

11. — *kiel mi komercos kun ŝi.* — En la sama komercista lingvaĵo : *comment je vais faire affaire avec elle.*

« La Tripo ».

KONKURSAJ POENTOJ

19. — S-ro Tribouillard.
18. — F-ino Bettmann — S-ro Villet.
17. — S-ro Groussaud — F-ino Reynaud.
16. — S-roj Asqueri — Cellier — Jahier — Penot — Texier.
15. — S-roj Fourtier — Salasc.
14. — F-ino Testud.
13. — S-roj Lipharulo — Mourgues.
12. — S-ro Lenel — S-ino Vincent.
11. — S-ro Dumas — S-ino Carrière.
10. — S-ro Bourry.
9. — S-ro Kléber — S-ino Lava'lèe.
5. — S-ro Bianchi.

RESPONDOJ

Al S-ro A. Tribouillard. — Post kontrolo ni povas certigi, ke vian solvon de la teksto N° 17 ni ne ricevis.

Al S-ro J. Salasc. — Jes, vi pravas : temas pri preseraro en la Plena Vortaro.

TEKSTO N° 21

La gelegantoj estas invititaj traduki la jenan tekston kaj sendi sian provaĵon ĝis la 30a de aprilo 1960, al UEF-TK, 34, rue de Chabrol, Paris-10e.

ADIAŬO...

La granda nigroventra ŝipo staras ĉe la bordo de la haveno. Sur la kajo mil ducent iamaj militkaptitoj atendas laŭvice sian enŝipiĝon.

Bogatireva, Tkaĉeva, Kuratov kaj Lekko strara apud la forirontoj. Nadai kun sia amiko Ŝaroŝi parolas al Vonago, kiu venis kun alia helpnotario por adiaŭi.

Marja ni venis. Ŝin retenas la kontora laboro. Sed almenaŭ ŝi estus povinta sendi kelkvortan saluton. La geamikoj ja venis per la posta vagonaro. Nadai pensas nur pri ŝi kaj pri la hieraŭa tago. Ilia disiĝo estis tiel stranga. En ŝia hejmo li dankis al ŝia patrino pro la bonkoreco per kiu ŝi donis familian varmon al la senhejmulo en Siberio. La malsana virino malgaje karesis liajn harojn, diris kelkajn vortojn en la pola lingvo.

Li kisis la infanojn. Orela, Tadeusz, Erna senvorte, nur per malĝoja rigardo, ĉirkaŭprena alpremiĝo diris: « feliĉan vojaĝon ». Nur la plej malgranda Valja ekploris kaj preskaŭ sufokis lin per siaj infanaj braketoj.

« — Antaŭ monato paĉjo kaj nun vi. Kiu restos kun ni ? » —

Ŝi plendis tiel korŝire, kiel nur infano povas.

El « La Verda Koro »
de Julio BAGHY.

ALVOKO !

Partoprenu la unikan « *7-an Interzonan Renkontiĝon* » por la celo de tutgermana interkompreniĝo dum Pentekosto 1960 en Berlin !

Tempo: 4.6. - 7.6.1960.

Loko: Junularhejmo « Lessinghöhe », Mittelweg en Bln-Neukölln (plejeble); ni jam akcentas, ke temas rilate al la dormebloj pri modesta kantonmento. Okcidentuloj kunportu littukojn aŭ dormsakojn.

Kostoj: (ili inkluzivas ĉion, manĝadon, tranokton, programerojn. Por specialaj kulturaj aranĝoj okcidentuloj eble devos pagi iom. Ĉiuj partoprenantoj de la 7-a JR estas *kolektivaj partoprenantoj de la samtempa 38-a Germana E-Kongreso en Berlin!* Do: Ili estos aŭtomate anoncitaj al ties Loka Kongresa Komitato !)

Ĝis 31.3.60*:* 24,-m. *Poste:* 27,-gm. (*por ĉiu!*)

Aliĝo:

Pagojn al: Helmut Lehmann, Poŝtĉeka konto Berlin West N-ro: 642 47 Bln-Neukölln.

Tre kore kaj samideane, via
ESPERANTO — JUNULARO DE BERLINO
Helmut Lehmann
(1-a prezidanto)

La « Polio-Revue » — « L'ARCHIPEL » — dans ses n-os 8,10,11, a fait paraître les premières leçons d'un Cours d'Espéranto, suivies d'exercice.

Nous ne pouvons que féliciter hautement la Direction et la rédaction de cette revue, pour cette initiative qui apporte un nouvel élément d'utile détente et d'enrichissement intellectuel à nos amis momentanément « handicapés ».

PIONIRO DE ESPERANTA JUNULARMOVADO :
Cornelis Josinus Van VEENENDAAL
en Limmen (N.H.) Nederlando

Dum la lastaj tagoj de julio mortis C.J. Van VEENENDAAL fama esperantisto, tre estimata en la rondo familia, ĉar antaŭ la milito li multe agis, kaj zorgis pri la junularo.

Kun sia edzino li kreis dum 1934 gazeton: « LA JUNA VIVO ». Pli kaj pli kreskis la nombro de abonantoj. Multaj E. gazetoj — inter aliaj, Franca Esperantisto — raportis favore pri tiu junular-revuo, kiu enhavis kurson kaj anekdotojn. S-ino V. VEENENDAAL kolektis la verkojn, S-ro V. VEENENDAAL elportis la financan respondecon pri ĉio. Vidante la entuziasmon de la junaj abonantoj. li pensis pri vojaĝo organizota de « LA JUNA VIVO ». Sur la januara numero de 1937 (tria jaro de la gazeto) li starigis tutan programon, kiu vekis intereson kaj instigis multajn aliĝojn el la junularo. Tio estis granda vojaĝo per aŭtobuso al Svisujo tra orienta Francujo, kun haltoj en Bazelo, Lozano, Ĝenevo kaj reveno tra Piarzo kaj Bruselo por viziti ĉie multajn samideanojn. La elspezo estis malalta pro la komuna manĝado laŭ Holanda maniero kaj pro la tranoktado sub tendoj.

La sukceso de tiu aranĝo donis al Ges-oj V. VEENENDAL ideon por organizi en 1938 internacian junularkunvenon en vilaĝeto de Norda Nederlando: GROET apud ALKMAAR. Multaj gejunuloj alvenis el multaj landoj, precipe Belgaj, Francaj, kaj Anglaj, krom Nederlandaj. La organizo estis tre bona dank'al Ges-oj V. VEENENDAAL, kiuj trovis helpon inter kolegoj kaj amikoj. Tie estis fondita TUTMONDA JUNULAR-ORGANIZO, kiu denove havis sian internacian semajnon en TERVUEREN apud BRUSELO dum aŭgusto 1939. Nur la milito haltigis tiun movadon.

Poste la asocio fariĝis: TUTMONDA ESPERANTISTA JUNULARA ORGANIZO (T.E. J. O.) kaj estris ĝin pli junaj personoj. Cetere S-ro V. VEENENDAAL fariĝis tre malsana. La edzino devis flegi lin. Post longaj jaroj, dum kiuj li suferis pro malsano, li fine ripozas.

Certe, multaj esperantistoj, kiuj ĉeestis en GROET, memoras kun emocio pri tiu valora kaj modesta homo: Sinjoro Van VEENENDAAL, kiu dum multaj jaroj instruis Esperanton, organizis internaciajn vojaĝojn kaj kunvenojn, — kiu havis tiel klaran kaj bonsencan rigardon super ĉio, — kiu tiel multe realigis por Esperanto.

Marcelle TURIN — MONTAGNON

FUNEBRO

De S-ino vidva Crébely en Tulono ni ricevis la jenan informon:

« Mia edzo Justin crébely forpasis... Pro memoro al li mi daŭre partoprenos, kiel aktiva membro, en la Esperanto-Movado... »

Ni kondolencas al S-ino Crébely, kaj ni dankas ŝin por ŝia partopreno en la Movado.

KIO NOVA ĈE LA RADIO?

LA VOĈO DE AMERIKO DISSENDOS RADIO-PROGRAMOJN EN ESPERANTO

« La Voĉo de Ameriko », la tutmonda radio-servo de la usona registaro, decidis dissendi eksperimentan serion da programoj en Esperanto, komencante *la 11-an de marto 1960*. Oni preparas 6 programojn kun tre varia enhavo : intervjuoj, diskutrondoj, raportoj pri kulturo, literaturo, ekonomio, scienco, tekniko kaj la eksterlanda politiko de Usono, novaĵoj el la Esperanto-movado, « Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko ». La programojn direktas D-ro William Solzbacher, Membro de la Akademio de Esperanto, en kunlaboro kun fakuloj kaj eminentuloj usonaj kaj eksterlandaj.

En 6 sinsekvaj semajnoj ĉiu programo estos dissendata *trifoje ĉiun vendredon,* je 11.00, 12.00 kaj 22.00 h. laŭ la horsistemo de Greenwich.

11. marto : Paroladetoj en Esperanto de Ambasadoro George V. Allen, Direktoro de la Usona Inform-Servo, Senatano Ralph W. Yarborough el la ŝtato Texas kaj Reprezentanto (deputito) Roman C. Pucinski el Chicago ; intervjuo kun Clare Soponis, Sekretariino de Reprezentanto Pucinski, kaj kun Victor Russell, Speciala Asistanto de Senatano Yarborough, pri la temo, « Kiel usonaj leĝdonantoj faras sian laboron ».

18. marto : La laborista Movado en Usono (Mark Starr) ; Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko : la negroj, asekuro kontraŭ malsaneco ktp.

25 marto : La Unuiĝintaj Nacioj (programo farita en la Sidejo de UNo en New-York) : Mark Starr, Françoise Globa-Mikhailenko, Zbigniew Zielinski, D-ro William Solzbacher ; Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko.

1. aprilo : La Usona Romano kaj Ĝia Tradicio (libro de Richard Chase) ; la Esperanto-movado en Usono (intervjuoj, raportoj, respondoj al demandoj).

8. aprilo : Diskutrondo pri la usona ekonomia sistemo : D-ro William Solzbacher, Reed Irvine, Gadsden Shand, Thomas A. Goldman ; Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko.

15. aprilo : Diskutrondo pri la kunlaboro inter la amerikaj nacioj : Françoise Groleau, Affonso Correa, Sergio Docal, Reed Irvine, D-ro William Solzbacher ; Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko.

La datoj por intervjuoj kun D-ro Stephen Zamenhof (pri D-ro L.L. Zamenhof kaj la Zamenhof-familio), S-ino Connie Davis (pri lernejoj por plenkreskuloj kaj la instruado de Esperanto en tiaj lernejoj en la ŝtato New Jersey), J. Henry Kruse (pri la blinduloj en Usono kaj Esperanto inter la blinduloj), John Lester Lewine (pri lia laboro kiel reprezentanto de UEA ĉe la Ekonomia kaj Socia Konsilantaro de UNo), kaj C. Stanley Otto (pri la Skolta Esperantista Ligo) ankoraŭ ne estas definitive deciditaj. En la programo « Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko » usonaj eminentuloj respondos demandojn ricevitajn de eksterlandaj eminentuloj, inter ili S-ro Willem Drees, estinta Ĉefministro de Nederlando, kaj S-ro Franz Jonas, Urbestro de Vieno.

Ĉiu programo estas 30-minuta kaj estas disaŭdigata trifoje : je la 11-a (horsistemo de Greenwich) por Orienta Azio sur la ondlongo de 41,90 metroj (7160 kilocikloj), je la 12-a (horsistemo de Greenwich) por Sudorienta Azio sur la ondlongo de 19,72 metroj (15210 kilocikloj), je la 22-a (horsistemo de Greenwich) por Eŭropo kaj la apudaj regionoj de Azio kaj Afriko sur la ondlongoj de 31,28 metroj (9590 kilocikloj) kaj 31,01 metroj (9675 kilocikloj). *Bonvolu atenti, ke la lasta el ĉi tiuj ondlongoj diferencas iomete de tiu antaŭe anoncita* (30,74 metroj - 9760 kilocikloj). La ondlongo de 31,28 metroj taŭgos speciale por Okcidenta, Meza, Norda kaj Nordorienta Europo, la ondlongo de 31,01 metroj por Sudorienta Eŭropo kaj la regionoj ĉirkaŭ la orienta parto de la Mezmaro. La programoj estas aŭdeblaj ankaŭ en aliaj regionoj.

« La Voĉo de Ameriko » decidos laŭ la spertoj kaj rezultoj de la eksperimenta serio pri eventuala regula uzo de Esperanto. Raportoj pri la ricevo de la programoj, rimarkoj pri la enhavo kaj demandoj respondotaj en la rubriko « Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko » estu adresataj al D-ro W. Solzbacher, Voice of America, Rm. 2528 HEW, Washington 25, D.C., Usono. Sendinto de demando por « Demandoj kaj Respondoj pri Ameriko » laŭeble ricevos antaŭan informon pri la tago, kiam la respondo estos donata antaŭ la mikrofono.

RADIO-SOFIA disaŭdigas en Esperanto

ĈIUDIMANĈE

de 19 ĝis 19,25 horo (Grinviĉa tempo).

ONDOJ :

39,11 m — 7670 kilocikloj
41,35 m — 7255 kilocikloj

La disaŭdigo estas ripetata la saman tagon de 22,30 ĝis 22,55 horo (Grinviĉa tempo).

ONDOJ :

30,93 m — 9700 kilocikloj
39,11 m — 7670 kilocikloj
41,35 m — 7255 kilocikloj

En niaj disaŭdigoj vi povas aŭdi : novaĵojn, komentariojn, pri enlandaj kaj eksterlandaj demandoj, raportaĵojn kaj prelegojn, bulgaran popolmuzikon kaj ĉiun unuan dimanĉon de la monato — nian « POŜKESTO »-n.

Viajn leterojn kun demandoj, opinioj kaj sugestoj sendu al adreso :

RADIO-SOFIA disaŭdigoj en ESPERANTO
SOFIA, BULGARIO.

CATALOGUE U. E. F.

MARS 1960

	NF
Affiche 40×60	0,10
Affiche 80×60 (textes divers)	1,00
Blason tissu « Esperanto parolata »	2,60
Carte postale « Esperanto »	0,10
Carte postale portrait du Dr Zamenhof	0,30
Carte postale avec étoile verte	0,05
Enveloppe avec étoile verte	0,05
Fanion en toile pour bicyclette ou voiture	1,40
Insigne (bouton ou broche)	1,10
Papier à lettres avec étoile verte, bloc de 100 feuilles lignées ou non, format 13,5×21	2,20
format 21×27	3,20
Photographie du Dr Zamenhof 10,5×16	0,50
Tract grammaire et vocabulaire	0,10
L'Esperanto cet inconnu (Ribot)	1,25
Valeur pédagogique de l'Esperanto	0,60
Programme des examens	0,25

ETUDE ET ENSEIGNEMENT

ABC de Waringhien	1,50
Dialekto, Dialektiko (Dalmaŭ)	3,50
Esperanto kaj Lernejo (Slovenia-Ligo)	10,00
Esperanto Legolibro (Migliorini)	3,75
Esperanto-Manuel (Chavet-Warnier) avec corrigés	5,00
Esperanto por Infanoj (Solomon)	2,10
L'Eperanto facile (Gaume)	3,00
Konversacia Literaturo (8 broch. méthode directe)	1,80
Manuel d'Etude (Couteaux) avec corrigés	4,50
Manuel d'Initiation (Thaillet)	1,50
Ni parolu en Esperanto (Ribot)	4,00
d° corrigés	0,70
Plena Gramatiko (vol. I)	12,00
Privilegia Vojo al Lingvoscio (Setala)	6,00
Slosiloj diversaj	0,40
Traduko de la Provtekstoj en la Gvidlibro	1,00
Unua Legolibro (Kabe)	1,75
Universala Legolibro (Fricke)	1,75

DICTIONNAIRES, LEXIQUES ET VOCABULAIRES

Dictionnaire Français-Esperanto (Grosjean-Maupin)	8,10
Dictionnaire pratique d'Esperanto (SAT)	10,00
Fervoja Terminaro (Rosher)	1,70
Gastronomia Terminaro	4,55
Grand Dictionnaire Esperanto-Français (Waringhien)	28,30
Lexique Esperanto-Français (Léger)	5,40
Matematika Terminaro	1,25
Militista Vortareto	1,20
Les Mots Esperanto groupés (Bobin)	1,00
Naŭlingva Etimologia Leksikono (Bastien)	10,00
Plena Vortaro	12,50
Scienca Terminaro	19,60
Vocabulaire de poche (Bastien)	2,20

LA MOVADO (Lingvo, Historio)

Le Docteur Esperanto (M. Ziolkowska)	6,50
La Esperanto Klubo (Malmgren)	1,10
La Esperanto Movado (Stop-Bowitz kaj Isbrucker)	2,80
Historio de la Lingvo Esperanto (Privat)	8,10
La Internacia Lingvo (Lapenna), bind	8,00
Leteroj de L.L. Zamenhof (Waringhien) I kaj II binditaj	19,00
Originala Verkaro de Zamenhof, bindita	15,75
Per Kio ni amuzu nin ? (Rosenberg-Malmgren)	1,10
Retoriko (Lapenna), bindita	15,40
Vivo de Zamenhof (Privat)	4,50

LITERATURO (Prozajoj)

Abismoj originala romano (Jean Forge)	3,15
Akbar (Limburg Brouwer), bindita	5,00
La Alaska Stafeto (Omelka), bindita	4,20
La alia Pasinteco (Bulthuis), bindita	7,00
La Amo en la Jaro Dekmil (Ignotus), bindita	5,25
Angla Antologio (Auld kaj Rossetti)	14,00
Anstataŭa Edzino (Maxwel), bindita	4,20
Aventuroj de Malspertulo (Reitzel), bindita	0,60
La Aventuroj de Marteno Drake (G. Norway), bindita.	4,20
La Aventuroj de S-ro Longkrurulo (Uitterdijk)	1,75
Barbro kaj Eriko (Schneider kaj Carlsson)	0,75
Brulanta Sekreto (Stefan Zweig)	3,30
Colomba (Mérimée)	1,70
Doktoro Dorner (Egurrup)	5,60
El la Maniko (Rossetti)	10,00
Eseoj I (Waringhien)	10,00
Fabiola (Kardinalo Wiseman)	6,30
La Firmao de la Kato kiu pikludas (Balzac)	1,05
La Forto de l'Vero (Adi)	3,30
La Ĝoja Podio (R. Schwartz)	4,00
Hebreaj Rakontoj (Alehem)	1,05
Les Héros Existentialistes dans l'œuvre de J.P. Sartre (Colette Llech-Walter) texte bilingue	2,00
La Hundo Kruso (Ballantyne)	2,10
Infanoj en Torento (St. Engholm) I kaj II kune	5,60
Invito al Ĉielo (J.D. Sayers)	6,30
Karlo (Privat)	1,05
La Karnavalo kaj la Somnambulino (Immermann)	3,30
Kiso de la Reĝino (Najivin)	3,30
Koko krias jam! (Szilagyi)	10,00
Kredu min Sinjorino! (Rossetti), bindita	7,80
Lingvo kaj Vivo (Waringhien), bindita	20,00
Miru, Pensu, Ridu (Bennemann), bindita	7,50
Misteroj de l'Vivo (Bogh-Hogsted)	3,50
Morto de Trajno (Crofts), bindita	7,50
La Naiveco de Pastro Brown (Chesterton), bindita	4,20
La Normandaj Rakontoj (Maupassant), bindita	16,80
Novaj Esperanto-Historietoj (div. aŭtoroj)	2,50
Palaco de Danĝero (Mabel Wagnalls), bindita	4,90
Princino de Marso (Burroughs)	1,70
La Princo kaj Betty (Wodehouse)	1,70
Saltego trans Jarmiloj (Jean Forge)	3,15
Sep Vangofrapoj (Aszlanyi)	3,30
Taglibro de Anne Franck, bindita	10,75
La Tempo-Maŝino (H.G. Wells)	1,70
Undino (Schreiner), bindita	4,50
Victoria (Knut Hamson)	4,20
La Virineto en Bluo (Mason Stuttard)	3,30
La Vojo Returne (Remarque), bindita	4,20

TEATRO KAJ POEZIO

	NF
Antonio kaj Kleopatro (Shakespeare)	2,10
La Bapto de Caro Vladimir (Havliček)	10,00
Eroj (M. Boulton)	12,50
Esperanta Antologio. Poemoj, bindita 21,50, broŝ.	18,50
Fabloj de La Fontaine	2,00
La Floroj de l'Malbono (Beaudelaire)	13,40
La Gajaj Edzinoj de Windsor (Shakespeare)	2,10
Georgo Dandin (Molière)	2,65
La Infana Raso (W. Auld)	10,00
Jozefo (Applebaum)	5,60
Kontralte (M. Boulton)	10,00
La Mokindaj Preciozulinoj (Molière)	1,20
Pasko (Strindberg)	5,50
Peer Gynt (Ibsen), bindita	11,20
Poemoj de Omar Kajam	2,50
La Revizoro (Gogol)	4,30
Romeo kaj Julieto (Shakespeare)	2,10
Sinjoro Tadeo (Mickiewicz), bindita	8,50
Sonĝe sub Pomarbo (Baghy)	10,00
La Stranga Butiko (Schwartz)	2,80

RELIGIO KAJ FILOZOFIO

Maksimoj de la Rochefoucauld (franca kaj esperanta kune)	2,00
La Nova Testamento, bindita	2,50
Papo Pio X beata	3,35
Sankta Biblio, bindita	10,00
La Vivo de Nia Sinjoro Jesuo (Dickens), bindita	5,00

SOCIOLOGIO KAJ POLITIKO

Aktualaj Problemoj de la Nuntempa Internacia Vivo (Lapenna)	7,00

	NF
Federala Sperto (E. Privat)	3,15

GEOGRAFIO — VOJAĜADO

Aŭstralio — Lando kaj Popolo	3,50
Ekspedicio Kon-Tiki (Heyerdahl), bindita	18,50
Pariza Gvidlibro Ilustrita	2,50
De Parizo al Lazura Marbordo (Rétot)	1,60
Pola Folkoro (Grenkamp)	2,00

ARTO, KOMERCO, SCIENCO KAJ TEKNIKO

La Arto fariĝi Centjara (Wegener)	2,80
Atakoj kontraŭ Gardenplantoj (Neergaard)	15,40
Pri Bredado de Abeloj (Andersen)	4,20
La Vivo de la Plantoj (Neergaard)	11,20

KANTOJ

Koncerta Kantaro (Brederode kaj Veldkamp)	3,85
Internacia Kantaro (Benneman) ...... vortoj	1,75
muziknotoj	4,55

GRAMOFONDISKOJ

Disque de prononciation	4,00
Parolado de Lapenna	8,50
Melodioj (La Espero, Ceriz'Tempo, Fontano klara)	12,00
Diversaj Melodioj (kvarvoĉe) I, II, III, ĉiu	9,00

Frais d'expédition et de poste:

20 % jusqu'à 10 fr.; 15 % jusqu'à 20 fr.; et 10 % au-dessus.
Toutes les commandes sont à adresser, avec les fonds, à: Union Espérantiste Française, 34, rue de Chabrol, Paris (10e). C.C.P. 855-35 Paris.

GASTRONOMIA TERMINARO

Erhard Urban.

En lingvoj angla, ĉeĥa, esperanta, franca.

Prezo: 450 fr. Eldonis UEA, 128 p.

Ĝi servas ne nur al esperantistoj sed, pro la tri naciaj lingvoj uzitaj, ankaŭ al ĉiuj aliaj francoj vojaĝantaj ekz. en angle parolantaj landoj.

Rekomendu ĝin al viaj neesperantistaj gekonatoj vojaĝontaj!

Mendu ĝin ĉe via libroservo!

U.E.F. 34, rue de Chabrol, Paris Xe.

ERRATUM

Dans le No 186 de décembre 1959

Page - Col.		*Lire :*	*Au lieu de :*
100 et 111		Pierre Petit	R. Petit
104	1	1492	1942
107	2	1911	19. III
109	1		
119	3	ĝis	gis
119	2	uzata	uzoda
120		konvencio	konvencia
(3 fois)		poemaro	poemaro

ENIGMA KONKURSO

Enigmo no 7: Vi trovu 24 sepliterajn vortojn laŭ la jenaj difinoj. Vi skribu ilin vertikale unu sub la alia kaj poste el ĉiu vorto, vi prenu unu literon laŭ zigzaga vojo de la unua vorto ĝis la sesa maldekstre-dekstren, kaj de la sepa ĝis la dekunua dekstre-maldekstren kaj de nove ĝis la fino. En la sinsekvo, la eltiritaj literoj formos proverbon:

1-monato 2-subtila ero 3-povanta 4-peri 5-juĝ-maniero 6-bordo 7-arbo 8-piedbazo de bovo 9-senvira virino 10-celastraca arbedo 11-malcedema 12-religia festo 13-bazo 14-kontraŭa al la korflanko 15-ritmita kanto 16-konata urbo 17-artiko 18-restaĵoj 19-pure ideala 20-fantomo 21-fortikaĵo 22-jupornamo 23-transŝutas 24-ensanga koagulaĵo.

Limidato por la sendo de la solvoj: 31-3-1960 al S-ro J.A. ROUSSEAU 64 av. de Châtillon PARIS 14.

En la decembra numero de « Le Courrier de l'Unesco » aperis tre impresa artikolo de Françoise Niederhausen pri « Zamenhof, père de l'Espéranto ». La Nacia Centro, 34, rue de Chabrol, Paris 10e, disponas pri kelkaj dekoj de tiu numero de la revuo, tute celtrafa por informi la ne-esperantistojn mediojn pri Zamenhof kaj la Lingvo Internacia.

Ne malfruu por via mondo al la Centro: unu numero, 0,60 NF; dek numeroj, 5 NF.

Langres. — Imprimerie Moderne   Le Gérant : J. GUILLAUME